1966: УЛКАН ЗАФАРЛАР ҚУЧДИК, 1967: ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 254 (3482).

31 декабрь
ШАНБА
1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

● ТОШКЕНТ пиллакашлик фабрикаси коллективи улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан анча олдин адо этди. Декабрнинг қолган кунларида планга қўшимча равишда салкам 70 минг сўмлик аъло сифатли маҳсулот тайёрланди. Суратда: смена топшириқларини доимо ортиғи билан адо этиб келаётган пешқадам ипчи Салима Усмонованн кўриб турибсиз.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ИЛЬИЧГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИКНОМАСИ

БИР ТЕЛЕГРАММА ИЗИДАН

Бу телеграмма ҳозир Москвада сақланмоқда, унинг копияси Хмельницкий ўлкашунослик музейида турибди. Телеграмманинг текстини эса кекса коммунист, колхозчи пенсионер Харитон Васильевич Лапчук умрбод унутмайдиган қилиб ёдлаб олган.

...1923 йил тугаб келмоқда эди. Подольскдаги Рипинци деган кичикроқ қишлоқда деҳқонлар биргалашиб деҳқонлар уйи ташкил қилишган эди. Улар шу жойда кечқурунлари тўпланишиб, ўзларининг ишлари ва юмушлари тўғрисида суҳбатлашар, бундан буён тирикчиликни қандай ўтказиш кераклигини ҳал қилишар эди. Ўша йил декабрь ойида Ильич оғир бетоб бўлиб қолганлиги ҳаммани ташвишга солган эди. Деҳқонлар ҳам шу ташвиш билан ҳаяжонда эдилар. Аммо унга қандай ёрдам қилишни билишмас эди. Кунларнинг бирида кимдир:

— Ильични янги йил билан қутлаб телеграмма юборайлик, ҳар ҳолда кўнгли кўтарилади-ку, —деб таклиф қилди.

Бу ҳаммага маъқул тушди. Аммо ўша вақтларда деҳқонлар яхши телеграмма ёзарлик даражада саводли эмас эди, шунинг учун ҳам улар табрик телеграмма текстини ёзишни қишлоқ советининг секретари комсомол йигит Харитон Лапчукка топширишди. Харитон узоқ ўйлаб, ниҳоят телеграммани ёзди ва уни ҳамқишлоқларининг муҳокамасига тақдим этди. Телеграммада бундай дейилган эди:

«Москва, ўртоқ Ленинга, Эзгулик ва бахтимиз машъалини янги йил билан қутлаймиз».

...Шундан бери қирқ йилдан кўпроқ вақт ўтди. Лекин Харитон Васильевич ўша декабрь кунини ва Ильичга юборилган телеграммани хотирида аниқ сақлаб келмоқда. Деҳқонлар революция йўлбошчисини янги йил билан қутлаганликлари ва ўша янги йилнинг ўзи бутун қишлоқнинг эсидан чиқмайдиган хотира бўлиб қолди. Деҳқонлар ерни биргаликда ишлашни худди ўша йили қарор қилган эдилар.

Колхоз ҳаракатини бошлаган деҳқонлар унчалик бой эмас эди. Уларнинг дон тозалайдиган битта машинаси ва битта молотилкаси бор эди. Уларнинг бутун техникаси қулоқдан мусодара қилинган шу икки буюмгина эди. Аммо уларнинг турмушни ўзгартирамиз, деган қарори қатъий Ленин ҳақиқатига бўлган улуғ ишонч мустаҳкам эди.

Рипинци қишлоғини энди таниб бўлмайди. Бу қишлоқда «Прапор коммунизму» деган катта колхознинг комплекс бригадаларидан бири жойлашган. Битта шу қишлоқдагина 12 та трактор, жуда кўп хилма-хил техника бор. Механизмлар чорвачилик фермаларида ҳам ишламоқда. Бригада ғаллакорлари бу йил гектар бошига 30 центнердан дон олишди.

Колхозчилар ўзларининг бўш вақтларини янги кенг клубда ўтказишади. Қишлоқда 8 йиллик мактаб, медицина пункти, болалар яслиси бор. Колхозчиларнинг томларида радио ва телевизион антенналар тиккайган. Илгари саводли киши битта-яримта ҳисобланган шу қишлоқда ҳозир олий маълумотли 26 мутахассис ва ўрта маълумотли 145 мутахассис ишламоқда.

Одамлар ўз муваффақиятларидан хурсанд бўлиб янги марраларни ўзларига белгилаб олмоқдалар ва ҳамма ниятларига эришишларига уларнинг имони комил, чунки улар Ильич кўрсатган йўлдан бормоқдалар.

С. ШУМАХЕР.
(ТАСС мухбири)
Хмельницкий области, Каменец-Подольск райони.

ОКТЯБРЬ революцияси номли Тошкент тепловозвагон ремонти заводи коллективи Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига ўзаро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб беш йилликнинг биринчи йили топшириғини муддатидан олдин шараф билан адо этди. Суратда: корхонанинг пешқадам ишчиларидан Н. Абдухалилов ва А. Никифорова ўртоқларни кўриб турибсиз.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ҚУТЛУҒ ЙИЛ

Эртага Янги йил. Тарихнинг яна бир янги саҳифаси очилади. Беш йилликнинг иккинчи йилини — 1967 йилни кутиб олар эканмиз, зафарларга, буюк яратувчилик ишларига бой, сермазмун 1966 йилнинг самараларидан ҳар биримизнинг қалб ва дилимиз чексиз қувонч ҳамда севинчларга тўлади.

1966 йил ҳар бир совет кишисининг, тинчлик, озодлик, миллий мустақиллик учун курашаётган ҳар бир инсоннинг, меҳнаткаш ва яхши ниятли кишиларнинг ҳаётида, эсида унутилмас йил бўлиб қолади. Бу йилнинг салмоғи, файз ва баракаси, қаҳрамонлик ва мардонавор ишлари йиллар ва асрларга тенгдир. Беш йиллигимизнинг зафарли бошланган ва зафарли тугаётган бу йилида Ватанимиз улкан чўққилар сари, янги манзиллари сари, ривожланиш, тараққиёт, камолот сари забардаст одимлар ташлади. Партиямизнинг тарихий XXIII съезди коммунизм томон ғолибона юришимизнинг программ йўлйўриқларини кўрсатиб берди. Унинг илҳомбахш ва ҳаётий ғоялари совет кишиларини буюк ишларга, коммунистик қурилишда янгидан-янги зафарларга илҳомлантириб юборди. XXIII съезд қарорлари муваффақият билан амалга оширилаётганлигини ҳамма соҳаларда кўриб, билиб турибмиз ва ундан беҳад қувонмоқдамиз.

Беш йилликнинг иккинчи йилига қадам қўяр эканмиз, унинг биринчи йили иккинчи довон пойдеворларини зарҳал нурлар билан безамоқда. Босиб ўтилган йўл бу — меҳнат, илҳом, талант, қаҳрамонлик, ижод, яратувчилик, ақл ва идрок, яхши мақсадлар ва истаклар йили бўлди. Партиямиз Марказий Комитети саноат, қишлоқ хўжалиги, маданий қурилиш, халқ моддий ва маданий фаровонлигини ошириш йўлида белгилаган тадбирлар муваффақият билан амалга оширилди. Саноатимиз ходимлари қаҳрамонона меҳнат қилиб пландан ташқари кўплаб маҳсулот етказиб бердилар. Янги уй-жойлар қад кўтарди. Улкан қурилиш объектлари ишга туширилди. Янги мактаблар, маданият саройлари, магазин, касалхона, болалар муассасалари, спорт иншоотлари ишга туширилди, шаҳарларимиз чиройи, қишлоқларимиз чеҳраси янада равшан, янада чароғон бўлди.

Йилимиз мазмуни, унинг парвози бениҳоя. Колхозчи, совхоз ишчиси, механизатор, қишлоқ хўжалиги ходими элу-юртини пахтага кон, донга мўл, гўшт-у, ёққа сероб, унинг дастурхонини нози-неъматларга безаш йўлида қанчалар меҳнат қилганлигини йилимиз якунлари кўрсатиб турибди. Ўзбек деҳқони бунёд этган осмонўпар улкан пахта хирмони ер куррасини бир неча бор ўраганда ҳам тамом бўлмайди. Деҳқон қалби ва меҳри бўлган ширин-шакар мева, қовун-тарвуз барча дўстларимиз ва қардошларимиз дастурхони, тўю-томошасининг безаги бўлди. Янги Тошкент бинокорлари соҳибкор, уста деҳқонни қаршилаб «раҳмат, боғингиз янада яшнасин, қўлингиз дард кўрмасин» демоқдалар.

Янги йилга мағрур, бардам одим ташлаб кириб келмоқдамиз. Чунки совет кишилари фазоларни забт этишда, ой, юлдузлар, коинот сирларини билишда яна янги марраларга кўтарилдилар. Совет кишилари техника мўъжизалари сирини очдилар. Қудратли дарёларни жиловлаб, уларни халқ хизматига бўйсундирдилар. Жаҳонда тенги йўқ гидро электростанциялар коммунизмга хизмат қилмоқда. Она еримизнинг битмас-туганмас хазиналари, бойликларидан янада кўпроқ баҳраманд бўлмоқдамиз. Хайрлашаётган йилимиз ҳар биримизнинг ҳаётимизга, турмуш ва хўжалигимизга, ижод ва илҳомимизга бир умр унутилмас қувонч, севинч, яхшилик, фаровонлик олиб келгани билан ундан миннатдормиз.

1966 йилда Совет Иттифоқи социалистик миллатларининг қардошлиги ва ҳамкорлиги янада мустаҳкамланди ва камолот топди. Жаҳон социалистик системаси қудратли бўлиб қолди. Социалистик мамлакатлар ўртасидаги қўшничилик, биродарлик кенг ривож топиб, марксизм-ленинизм ғояларининг ҳаётбахш кучи жаҳон бўйлаб зафарли нур сочди. Капиталистик мамлакатлардаги коммунистик ва ишчи партияларнинг фаолияти янада ошди. Совет Иттифоқи ва социалистик лагерь кучлари тинчлик учун қаттиқ туриб курашмоқдалар. Миллий-озодлик ҳаракати кучайиб бормоқда. Империализм кучлари ҳар қанча уринсалар ҳам улар қора ниятларига эриша олмайдилар. Чунки жаҳонда Совет Иттифоқи бошлиқ қудратли социалистик лагерь кучлари бардам, бақувват, монолит мустаҳкам бўлиб турибди.

Совет давлати ташкил топган тарихий даврнинг 50 йиллигига кириб бормоқдамиз. Бу йиллар қаҳрамонона кураш, зафар ва ижодий меҳнат йиллари бўлди. Йиллар, фасл ва вақтлар бизнинг фойдамизга хизмат қилмоқда. Бу йиллар жаҳонда биринчи социалистик Совет давлати барпо этилган, Октябрнинг ғолибона байроғи жаҳон бўйлаб ҳилпираган, оқгвардиячилар, интервентларга қарши тенгсиз кураш йиллари, социалистик тузумга пойдевор қўйилган, улуғ Ватан урушида ғалаба қозонилган ва коммунизмнинг муҳташам чўққилари сари кенг йўллар очилган йиллардир.

Эртага тарихнинг янги саҳифаси очилади. Ўша йиллари капитализм занжирларини тилка-пора қилиб ташлаган биринчи Совет социалистик давлатининг шонли 50 йиллиги, беш йиллигимизнинг иккинчи довони бошланади. Бу йил ҳам совет кишиларига янги зафарлар келтиради. Йилларимиз тарихи, мазмуни ва самарасига боқар эканмиз, қудратли, илҳомбахш, мураббий ва улуғ ташкилотчимизга — шонли Коммунистик партиямизга садоқатимиз, муҳаббатимиз, қалбимиз ҳарорати чексиз ва бениҳоядир. Коммунистик партия — давримизнинг ақл ва заковати, шони ва шарафи — Ленин партияси зафарлардан зафарга, коммунизмнинг нурли чўққиларига бошламоқда.

Янги йил кириб келмоқда. Ассалом Янги йил! 1967 йил — беш йиллигимизнинг иккинчи йили ҳам Ватанимиз, халқимиз, ҳар бир совет кишиси ҳаётида янги ва улкан зафарлар йили бўлсин!

ҒАЛАБА МУБОРАК

Ўзбекистон давлат ва кооператив савдоси ходимлари шонли ғалабани қўлга киритдилар: чакана товар обороти йиллик плани муддатидан олдин, 28 декабрда бажарилди. 1965 йилдагига қараганда 333 миллион сўмлик ёки 12,5 процент кўп товар сотилди.

Беш йилликнинг биринчи йилида аҳолига жун ва шойи газлама, кийим-кечак ва трикотаж буюмлари, чарм пойафзал, холодильниклар, телевизорлар, радиоприёмниклар, бинокорлик материаллари ва бошқа маданий-маиший, рўзғор буюмлари сотиш анча кўпайди.

Зилзила сабабли рўй берган қийинчиликларга қарши курашда юксак уюшқоқлик кўрсатган Тошкентнинг савдо ва умумий овқатланиш ходимлари йиллик планни муддатидан олдин бажардилар. Илғор коллективлар орасида темирйўлчилар, газ қувури иншоотчилари, Мирзачўлни ўзлаштирувчиларга хизмат кўрсатаётган савдо корхоналари, Хоразм, Қашқадарё, Андижон, Самарқанд, Сурхондарё областлари ва Қорақалпоғистон АССРнинг кооператив ташкилотлари, Термиз, Қарши, Нукус, Фарғона ва республикадаги бошқа шаҳарларнинг савдо бошқармалари ва трестлари бор.

Давлат ва кооператив савдо ходимларининг кўп минг кишилик отрядлари совет давлатининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани кенг қулоч ёздириб, аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини тағин ҳам юқори поғонага кўтариш, савдонинг айрим жойларида мавжуд бўлган нуқсонларини тезроқ тугатиш, беш йилликнинг иккинчи йили учун белгиланган янги юксак вазифаларни шараф билан бажариш учун курашмоқдалар

(ЎзТАГ).

ДЎСТЛАР АРМУҒОНИ

Арманистонлик бинокорлар сўнгги ҳафталарда айниқса ғайрат кўрсатиб меҳнат қилдилар. Улар навбатдаги 60 квартирали бинони янги йилгача тошкентликларга топширишни дилларига тугиб олишган эди. Мана бугун қардошлар ўз мақсадларига етдилар. 60 квартира тошкентликларни кутаяпти.

Пойтахтимизда Арманистон кварталини бунёд этишда С. Вордосян, Г. Агоданян, Л. Эритян каби бинокорлар айниқса зўр ғайрат қилмоқдалар. Улар қўли билан Арманистонда ҳам кўплаб уникал иншоотлар кўкка бўй чўзган. Дўстларимиз мана энди янги Тошкент яратишда ўзларининг ҳиссаларини қўшмоқдалар.

А. НОРҚУЛОВ.

ШИРИН-ШАКАР

Шаҳримиздаги «Ўртоқ» кондитер фабрикаси коллективи қўлидан чиқаётган турли хил ширинликлар дастурхонимизга зийнат бахш этяпти. Фабрика ишчилари беш йилликнинг биринчи йили топшириғини барвақт адо этиб, планга қўшимча равишда 15 тонна маҳсулот ишлаб чиқардилар. «Спорт», «Балиқча» каби янги хил ширинликлар тайёрлаш кенг йўлга қўйилди.

Янги йилда фабрика аҳли яна ҳам кўпроқ ишларни амалга оширишга бел боғлаган. Йил давомида ўн икки хил ассортиментда янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш планлаштирилган.

Коллектив Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик байрамига атаб ҳам алоҳида совға ҳозирлашга киришган. Улуғ саналар арафасида «Шарқ юлдузи», «Октябрь машъали», «Байрам конфети» каби турли-туман ширинликлар дастурхонимизни безайди.

Н. РЎЗИМУҲАМЕДОВА.

МАШИНАЛАР ҚИШЛОҚҚА

«Узбексельмаш» заводи ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини 27 декабрда бажарди. Ғўза парваришида ишлатиладиган машиналар конвейердан пландан ташқари чиқарилмоқда.

Бу йил колхоз ва совхозларга етказиб бериладиган машина ва асбобларнинг хиллари ҳам кўпайтирилди. Пахта подборщикларининг янги осма ва тиркама типларини, гербицидлар солиш учун мослаштирилган кенг қамраб оладиган культиваторни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи ортиғи билан бажарилди.

(ЎзТАГ).

Л. И. БРЕЖНЕВГА СУХЭ-БАТОР ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Монголия Халқ Республикаси Буюк Халқ Хурали Президиумининг раиси, Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси ўртоқ Ж. Самбу КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга 30 декабрда Сухэ-Батор орденини топширди. Ўртоқ Л. И. Брежнев монгол ва совет халқлари ўртасида қардошларча дўстликни мустаҳкамлаш, тинчлик ва социализм ишини мустаҳкамлаш соҳасидаги хизматлари учун ва туғилганига 60 йил тўлиши муносабати билан шу орден билан мукофотланган эди.

Л. И. Брежнев юксак мукофот учун самимий миннатдорчилик билдирди.

Ўртоқ Л. И. Брежневга орден топширган вақтда А. П. Кириленко, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг биринчи ўринбосари К. В. Русаков, шунингдек, Монголия Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси ўртоқ Н. Лувсанчултэм ва элчихонанинг дипломатик ходимлари ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

БИЛДИРИШ

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ IX СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент область ижроия комитети область Совети депутатларига маълум қиладики, 1967 йил 10 январь эрталаб соат 11 да Октябрь район партия комитетининг мажлислар залида (Навоий кўчаси, 11-уй) меҳнаткашлар депутатлари область Советининг X чақириқ IX сессияси очилади.

Область Совети ижроия комитети IX сессия муҳокамасига қуйидаги масалаларни қўйди:

1. Тошкент область халқ хўжалигини ривожлантириш 1967 йил давлат плани тўғрисида.

2. 1967 йил учун Тошкент область маҳаллий бюджети ва 1965 йил бюджетининг бажарилиши ҳақида ҳисобот.

Депутатлар Октябрь район партия комитетининг мажлислар залида эрталаб соат 10 дан бошлаб рўйхатга олинадилар.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ.

А. Палехов фотолари.

БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТЛАР ФАОЛИЯТИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ

□ □ □

Тошкент шаҳар партия комитетининг 29 декабрда бўлиб ўтган пленумида «КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг V пленуми қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотларининг ишини янада яхшилаш соҳасидаги вазифалар» муҳокама қилинди. Бу ҳақда шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **С. Р. Расулов**нинг доклади тингланди.

Докладчи, шунингдек нотиқлар сўнгги йилларда шаҳар ва район партия комитетлари КПСС Марказий Комитети октябрь ва сентябрь Пленумларининг қарорларини амалга ошираборип, бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни яхшилаш, уларнинг хўжалик ва сиёсий масалаларни ҳал этишдаги ролини оширишда анчагина ишлар қилганини айтдилар. Ҳозир 1430 бошланғич партия ташкилоти, кўп миқдорда цех ташкилотлари ва партия группалари бор. 61 минг коммунист ишлаб чиқариш ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида баракали меҳнат қилмоқда. Бошланғич партия ташкилотлари секретарлари ва активларнинг назарий ҳамда амалий ўқуви анча яхшиланди.

«Таштекстильмаш», «Ташсельмаш», «Узбексельмаш», Октябрь революцияси номли тепловозвагон ремонти заводлари, «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси, 1-пойафзал фабрикаси бошланғич партия ташкилотларининг фаолияти мазмунли, жонли ва аниқ мақсадга йўналтирилгандир.

Шаҳар партия ташкилотлари саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотларига ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қиладиган, давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни бажаришга ёрдамлашадиган бўлиб қолдилар. Улар хўжаликни бошқаришнинг янги системасига ўтиш арафасида катта тайёргарлик ишлари олиб бормоқдалар. Бу йил шаҳар бўйича ялпи маҳсулот тайёрлаш плани 26 декабрда адо этилди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилгига нисбатан 7,5 процент, меҳнат унумдорлиги 5,8 процент ортади.

Пойтахтда зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан жуда катта ишлар қилинди. Ўн бир ой ичида 480 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой майдони, 12,5 минг ўринли янги мактаблар, 3300 ўринли мактабгача ёшдаги болалар муассасалари фойдаланишга топширилди. Бир қанча саноат корхоналарида қўшимча ишлаб чиқариш қувватлари ишга тушди. Шаҳар партия ташкилотлари олдида жуда муҳим вазифа — зилзила туфайли уй-жойидан ажралган оилаларни совуқ тушгунга қадар бошпана билан таъминлаш масаласи кўндаланг турарди. Бу вазифа муваффақиятли бажарилди. Шунингдек авария ҳолатидаги уйлар, мактаблар, медицина ва давлат муассасаларини тиклаш бўйича катта иш қилинди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети V пленумида кўрсатиб ўтилган камчиликлар шаҳар партия ташкилотлари фаолиятида ҳам рўй бераётганлиги қайд қилинди. Коммунистлар фаолиятининг мазмуни ва савияси ҳамма бошланғич ташкилотларда ҳам партия XXIII съезди қўйган вазифалар ва КПСС Устави талабларига жавоб беради, деб бўлмайди. Шаҳар партия комитети, район партия комитетлари ҳамма қолоқ корхоналар фаолиятини чуқур ўрганиб, уларни илғорлар даражасига кўтариш, халқ хўжалик планларининг муваффақиятли бажарилиши учун коммунистларнинг масъулиятини оширишга эришаётганлари йўқ. Шаҳар бўйича 25 корхона йиллик программани бажара олмади. Булар орасида «Ташхимсельмаш», рўзғор холодильниклари, ёғ-мой комбинати, макарон фабрикаси, «Зангори экран» ательеси ва бошқа корхоналар бор.

Капитал қурилишда ҳам талайгина камчиликлар рўй бермоқда. Ўн бир ой ичида 35 миллион сўмлик маблағ ўзлаштирилмай қолди. «Главташкентстрой»га қарашли 19 та трестдан 10 таси топшириқни уддалай олмади. Айрим саноат корхоналари ва қурилишларнинг партия комитетлари ҳамда бюроларида ташкилий ва сиёсий ишлар юқори поғонага кўтарилмаганлиги сабабли ана шундай камчиликлар рўй берди.

Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва уларни тарбиялашда бирмунча камчиликларга йўл қўйилмоқда. Баъзи ҳолларда раҳбарлик лавозимларига яхши тайёргарлик кўрмаган, ташаббуссиз кишилар тайинланади. Партия ташкилотлари бу соҳада либераллик ва принципсизлик кўрсатмоқдалар. Меҳнаткашлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишлар олиб боришда ҳам айрим камчиликлар содир бўлмоқда. Баъзи жойларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун курашилмаяпти. Ичкиликбозлик, безорилик, ўғирлик сингари ярамас ҳоллар рўй бермоқда.

Район партия комитетлари, кўпчилик бошланғич партия ташкилотлари касаба союз ва комсомол ташкилотлари ишига кам эътибор бермоқдалар. Уларнинг хўжалик ва сиёсий масалаларни ҳал этиш соҳасидаги активлиги ва мустақиллигини ошириш учун курашмаяптилар.

«Главташкентстрой» партия комитетининг секретари **А. А. Каприелов** пленум қатнашчиларига Бош бошқарма коммунистларининг янги Тошкентни тиклаш ва қайта қуриш юзасидан қилаётган ишлари ҳақида сўзлаб берди.

Сўнгра нотиқ бошланғич партия ташкилотларининг сиёсий ва жанговарлик фаолиятини оширишнинг муҳим масалаларига тўхталди. 1-«Строймеханизация» тресті коммунистлари ишидан ҳар қанча ўрнак олса арзийди. Трест партия комитети мажлиси ва партия йиғилишларида кейинги вақтларда ишлаб чиқариш, турмушга доир муҳим масалалар муҳокама қилинмоқда. Партия аъзолари социалистик мусобақани ташкил этишга алоҳида эътибор билан қарашади.

Радиолампа заводи партия комитетининг секретари **О. Н. Карасев** партия активи ўқуви масаласига кўпроқ тўхталди. Корхона бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўтказилгач, янгидан сайланган активлар учун бир кунлик семинар ташкил этилди. Ҳар ойда бир марта партия ташкилоти секретари куни ўтказилиб турибди. Планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиш арафасида коммунистлар ишчи ва хизматчилар ўртасида катта тушунтириш ишлари олиб бормоқдалар, цехларда тематик лекция ва суҳбатлар уюштирилмоқда.

Шунингдек музокарада Октябрь район коммунистларининг шу кеча-кундузда қилаётган ишлари тўғрисида райкомнинг биринчи секретари **Т. С. Содиқов** гапириб берди. Тамаки фабрикасининг директори **Х. Жунайдуллаева**, Низомий номли педагогика институти партия комитетининг секретари **Н. М. Ҳамидов**, Куйбишев район партия комитетининг иккинчи секретари **А. И. Шчербаков**, Чилонзор район партия комитетининг биринчи секретари **О. Соқиев**, 159-қурилиш тресті партқоми секретари **Ф. Зиёмуҳамедов** ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқдилар.

Пленум ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари **В. Г. Ломоносов** ва Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. А. Абдураззоқов** ўртоқлар иштирок этдилар.

ЯХШИ ТАДБИР

Область партия комитети шаҳар ва район партия комитетлари секретарлари ёрдамчиларининг икки кунлик семинарини ўтказди. Семинарда комитетлар ва бошланғич ташкилотларда партия хўжалигини юритиш ва иш бошқариш масалалари муҳокама қилинди. Меҳнаткашларнинг хат ва аризаларини қараб чиқиш аҳволини янада яхшилаш масаласига катта эътибор берилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети умумий бўлим мудирининг ўринбосари В. К. Шипилова, область партия комитети умумий бўлим мудири А. Г. Абрамов, область партия комитети молия-хўжалик секторининг мудири Г. А. Аваков, область партия архиви мудири З. К. Тарнаси, область партия комитети инструктори М. П. Подколзина, область партия ташкилоти ревизия комиссиясининг раиси Я. К. Элчибеков, Ўзбекистон КП Марказий Комитети лектори И. В. Володин ўртоқлар суҳбат ўтказдилар.

Область партия комитетининг иккинчи секретари ўртоқ А. С. Пономарев семинарга якун ясади.

● Ҳолхўжа Баҳодировни ҳозир ҳамма танийди. У моҳир бинокор, СССР Олий Советининг депутати. Ҳолхўжа бошлиқ бригада аъзолари Чилонзорда кўплаб турар-жой биноларини бунёд этишган. Янги йил арафасида ҳам бу илғор коллектив битта кўп қаватли иморатни ҳамшаҳарларга ҳадя этди.

Ҳолхўжа Баҳодиров бригадаси ишлаётган кварталнинг ёнгинасида харьковлик бинокорлар ҳам меҳнат қилишяпти. Ҳолхўжа бўш вақтларида дўстлар ҳузурида бўлиб, уларга ўз тажрибаларини ўргатмоқда, қардошларимиз жорий этаётган янгиликларни ўз участкасига олиб келмоқда. Бу билан икки томон ҳам ютаяпти. Ушбу суратда сиз Ҳолхўжа Баҳодировнинг (ўнгда) харьковлик қурувчилар Любовь Прудиус ва Николай Губин билан суҳбатлашиб турган пайтини кўриб турибсиз.

А. Палехов фотоси.

«ЮЛДУЗ» ФИРМАСИДА

ИТТИФОҚДА БИРИНЧИ

Тошкентдаги бу тикувчилик фирмасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари хўжалик йилини катта ютуқлар билан якунлаш мақсадида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Барча цехларда социалистик мусобақа ва унинг олий формаси бўлган коммунистик меҳнат учун кураш тобора авж олаяпти. Ҳозирнинг ўзидаёқ бир цех, еттита бригада келажак разведкачиси номи остида ишлаяпти.

Шу туфайли ҳам фирмада ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ойлик ва квартал планлари доим ортиғи билан адо этилмоқда. Учинчи кварталда анча салмоқли меҳнат зафари қўлга киритилди. Тикувчилар мамлакатимиз енгил саноат корхоналари ўртасидаги ўзаро мусобақада ғолиб чиқиб, СССР Енгил саноат министрлиги ва енгил саноат ходимлари касаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлдилар. Шу давр ичида ҳар бир сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун сарф қилинаётган харажат камайди. Пландагига мувофиқ у 94,6 тийинни ташкил этиши керак эди. Амалда 0,8 тийинга арзонлашди. Шунинг эвазига 54 минг сўмлик давлат маблағи тежаб қолинди.

Чеварлар йиллик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғини анча ортиғи билан адо этдилар.

НОВАТОРЛАР ҲИССАСИ

Корхона цехларида ижодий изланиш олиб бораётган кўп сонли новаторлар коллектив қўлга киритаётган муваффақиятларга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Улар ишлаб чиқаришнинг кемтик жойларини бартараф этиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, хомашё ва материалларни кўплаб тежаб қолишга қаратилган таклифлар киритмоқдалар.

Тиниб-тинчимаслар ўтган ўн бир ой ичида юзга яқин таклиф билан чиқишди. Уларнинг аксарияти ишлаб чиқаришга жорий этиш учун қабул этилди. Шу вақтгача 60 дан ортиқ таклиф амалга оширилди. Шу ҳисобдан ҳар йили 160 минг сўмликка яқин фойда олиш мумкин.

Корхонада ўзининг қимматли таклифлари билан донг таратган ажойиб новаторлар етишиб чиқди. А. Булкин, М. Иноғомжонов, Н. Короткова, И. Аҳметова, В. Петросянц ва бошқа ўнлаб ишчилар, инженер-техник ходимлар шулар жумласидандир. Бу ижодий фикр эгаларининг ҳар бири шу йилнинг ўзидаёқ бир нечтадан таклиф билан чиқди. Новаторлар яқинда бўлиб ўтган республика рационализаторлари кўригида иккинчи ўринни эгаллашди ва бунинг эвазига мукофотлар олишди.

МАДАНИЙ ҲОРДИҚ

Яхши ҳордиқ баракали меҳнат гаровидир деб бекор айтмаган халқимиз. Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг дам олиши қанчалик яхши ташкил этилса, улар меҳнатининг самараси ҳам шунчалик баракали бўлади. Шунинг учун ҳам фирма маъмурияти ва касаба союз ташкилоти бу масалага жиддий эътибор бермоқда. Ўнлаб чеварлар ўз меҳнат отпускаларини мамлакатимиз ва республикамизнинг турли оромбахш, шифобахш жойларидаги санаторий ва дам олиш уйларида иш билан ўтказдилар.

Шу йилнинг фақатгина учинчи кварталида 100 га яқин ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчи санаторий ва дам олиш уйларида бўлиб қайтди. Москва атрофидаги қайинзорлар, Қора денгиз бўйидаги санаторийларда 37 чевар дардига даво топди. 16 киши туристик путевкалар билан саёҳат қилди. М. Кринский, М. Шмелев, Г. Макаровалар эса Польша, Чехословакияларда бўлишди.

Фирма касаба союз ташкилоти ишчи-хизматчиларнинг бундай дам олиши учун 8 минг сўм пул ажратди. Бундан ташқари, коллективнинг маданий-маиший эҳтиёжларини қондириш мақсадида касаба союз ташкилоти ва фирма маъмурияти фондидан 17 минг сўм пул сарфланди.

С. СУЛТОНОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ИЖОДИЙ ИЗЛАНИШ

Яқинда Олмалиқ шаҳрида рационализаторлар слёти бўлиб ўтди. Слётда шаҳар рационализатор ва ихтирочилари ўз зиммаларига катта мажбуриятлар олишди. Жумладан улар беш йиллик охиригача 8762 та таклифни ишлаб чиқаришга жорий этишга қарор қилдилар. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги нишонланадиган кунгача эса 1989 та рационализаторлик таклифи ўз самарасини кўрсатиши керак.

Зиммага олинган мажбуриятни муваффақиятли бажариш йўлида шаҳар рационализатор ва ихтирочилари активлигини ошириш учун ВОИРнинг Олмалиқ шаҳридаги жамоатчилик Совети 1967 йил январь ойидан бошлаб барча корхоналарда кўрик эълон қилди. Слёт қатнашчилари Бекобод шаҳар янгилик ижодкорларини мусобақага чақирдилар. Бекободликлар бу чақириқни қабул қилдилар.

И. ЗЕЛЕВСКИЙ.

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИ

ОҲАНГАРОН — Ўзбекистоннинг асосий кўмир базаси. Шаҳар кўмир ҳавзаларидан қазиб чиқарилаётган «қора олтин» заказчиларга бетиним жўнатилиб турибди. Эндиликда очиқ усулда кўмир қазиб чиқаришнинг янги-янги истиқболлари очилаяпти. Оҳангарон дарёси оқиб ўтган жойда катта кўмир запаси борлиги аниқланди. Шу кунларда дарё ўзанини ўзгартириш ва бу бойликни қазиб олиш учун катта тайёргарлик кўрилмоқда.

Кончилар мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланиш йўли билан ҳам кўплаб «қора олтин» қазиб чиқариш имконига эгадирлар. Айниқса биз планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтганимиздан кейин юксалишнинг порлоқ истиқболлари очилади. «Узбекуголь» комбинати 1967 йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб янги системада ишлашга кўчади. Ҳозир комбинат корхоналарида янги иқтисодий ислоҳотга ўтиш бўйича бир қатор тадбирлар амалга оширилаётир.

Янги системага ўтиш натижасида аввало кон билан истеъмолчи ўртасида тўғри алоқа ўрнатилади. Бу муаммо кўпдан бери бизнинг йўлимизда ғов бўлиб турар эди. Ҳозир ҳам истеъмолчилар билан тўғри алоқанинг ўрнатилмаганлиги туфайли 9-шахта ҳамда кўмир разрези омборларида минглаб тонна ёқилғи қалашиб ётибди.

Республика планлаштириш органлари олдига биз Оҳангарон кўмирига бўлган талабни яна бир бор ўрганиб чиқиш ҳамда истиқболни белгилаб беришни илтимос қилганмиз. Республика Госпланидан истеъмолчилар билан кўмир корхоналари ўртасида тўғри алоқани йўлга қўйишга рухсат беришни сўрадик. Бу билан биз энг майда ташкилотларни ҳам қўшимча ишлаб чиқарилган кўмир билан таъминлаш имконига эга бўлардик. Мана энди мақсадимизга етаяпмиз. КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми йиллаб ҳал бўлмай келган бу муаммони ҳал қилиб берди.

Маълумки, маҳсулот реализацияси планининг муваффақиятли бажарилиши ҳамда корхона рентабеллигини таъминлаш кўп жиҳатдан тайёрланаётган кўмирнинг сифатига ва сортлигига боғлиқдир. Ҳозирги вақтда аҳолининг ўртача йирик сортдаги ёқилғига бўлган талаби тўла қондирилмаяпти. Янги системага ўтгач, сортли кўмир ишлаб чиқариш бирмунча кўпаяди.

Бу масалани ҳал этиш мақсадида кўмир разрезида ёқилғини очиқ усулда саралаш кенг йўлга қўйилади. Дастлабки ҳисоб-китоблар шуни кўрсатмоқдаки, бу тадбирнинг амалга оширилиши билан разрез бўйича йилига қўшимча 600 минг сўмлик фойда олиш мумкин. Бу билан, энг муҳими, аҳолининг кўмирга бўлган эҳтиёжи тўлароқ қондирилади.

Янги беш йилликда кўмир разрезида йирик механизациялашган майдалаш — сортларга ажратиш комплекси ишга туширилади. Келаси йилиёқ бир муҳим иншоот қуриб битказилади. Бу билан 9-шахтада сортли кўмир ишлаб чиқариш 25—30 процентга кўпаяди.

Бизнинг ишимиз бевосита темир йўл транспорти билан боғлиқдир. Конлардан қазиб олинаётган кўмир ўз вақтида истеъмолчига етиб бормаса сифати бироз бузилади. Аммо кўп ҳолларда темир йўл транспорти ўз вазифасини тўла бажармаяпти. Тошкент темир йўл бўлинмаси Оҳангарон учун ажратилган вагонларнинг ҳаммасини вақтида етказиб бермаяпти. Бу билан маҳсулотни ўз вақтида реализация қилишга оз бўлса ҳам салбий таъсир кўрсатмоқда. Агарда биз белгиланган график бўйича ишласак, темир йўл транспортига ҳам, кўмир қазиб чиқарувчи корхоналарга ҳам фойда бўларди. Янги системага ўтилгач, бу масала тўла-тўкис ҳал бўлади.

Планлаштиришнинг ва моддий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиш бўйича ҳозир комбинатимизда тайёргарлик ишлари қизғин олиб бориляпти. Тайёрлов комиссияси аъзолари комбинат бош инженери А. Лобачев раҳбарлигидаги иқтисодий совет билан ҳамкорликда иш олиб бормоқдалар. Совет ҳузурида турли соҳалар бўйича еттита комиссия тузилган. Шундай иқтисодий советлар комбинатнинг барча кўмир қазиб чиқарувчи корхоналарида ҳам иш бошлаган.

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ АРАФАСИДА

Кадрларни тайёрлашга ҳам алоҳида эътибор бермоқдамиз. Комбинат ҳузурида янгидан ташкил этилган инженер-техниклар курси ўз ишини намунали олиб бормоқда. Курс тингловчилари янги система билан боғлиқ бўлган иқтисодий билимларга эга бўладилар. Улар планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системасига алоқадор бўлган масалаларни муҳокама қилдилар.

Янги системанинг афзаллиги катта. Бу билан кўмир қазиб чиқарувчи корхоналар рентабеллиги тағин ҳам ошади. 1967 йилда кўмирга янги улгуржи нарх қўйилади. Янги нархнинг жорий этилиши билан комбинат корхоналари йилига қўшимча 2 миллион 380 минг сўмлик фойда кўрадилар.

Янгича ишлаш саноат фонди учун ажратиладиган маблағни кўпайтиришга алоҳида эътибор беради. Бундан буён кам унумли ишлаб чиқариш учун маблағлар сарфланмайди. Қандай объект қуриш кераклиги олдиндан пухта ҳисоб-китоб қилиб чиқилади. Агарда янги объект тез фурсатда сарфланадиган маблағни қопласа, уни қуришга киришамиз. Бўлмаса бошқа фойда келтирадиган тадбирни амалга оширамиз.

Экскаватор паркларидан унумли фойдаланиш масаласи ҳам доимо диққат марказимизда туради. Ўтган етти йилликда кон устини очиш разрезида ҳар бир экскаватор йил давомида 832 минг кубометрлик иш бажарган бўлса, кўмир разрезидаги экскаваторларнинг унумдорлиги эса шу давр ичида 30 процентга ошди. Бундан буён техникадан тағин ҳам унумли фойдаланиш йўлларини излаймиз, бир қатор тадбирларни амалга оширамиз.

Корхонанинг лойиҳадаги қувватига эришиш ишлаб чиқариш фондларидан унумли фойдаланишнинг асосий резервидир. Ҳозирги кунда комбинат бўйича қувватлардан фойдаланиш 73,6 процентни ташкил этади. Масалан, кўмир разрези лойиҳадаги қуввати бўйича ҳар йили 4,5 миллион тонна ёқилғи қазиб чиқариши керак. Аммо Оҳангарон дарёси ўз ўзанини ўзгартирмагунча бу кўрсаткичга эришиб бўлмайди. Шунинг учун айланма канал қураётган «Главмосстрой»нинг 121-қурилиш-монтаж поезди ҳамда 2-тоннель отряди бинокорлари суръатга-суръат қўшмоқлари керак.

Тан олиш керак, корхонамизда тайёрланаётган маҳсулот таннархи анча қиммат. Кўмир разрези қазиб чиқараётган ёқилғининг ҳар тоннаси 3 сўм 74 тийинга тушаяпти. Ваҳоланки, Корки разрезида эса бир тонна кўмирнинг таннархи 3 сўмга ҳам бормайди. Бинобарин, ҳар икки корхонанинг иш шароити бир хилдир. Биз бунинг сабабини техникадан унумли фойдаланилмаётганлигидан деб биламиз. Бундан буён меҳнатни илмий асосда ташкил этиб, мавжуд техника қувватидан унумли фойдаланиш кончилар олдида турган асосий вазифадир.

9-шахтада келаси йилдан бошлаб яна бир янгилик жорий этилади. Шахтада беш кунлик иш ҳафтасига ўтилади. Аммо шахтанинг қуввати пасаймайди. Йилига бир миллион тоннага етказиб ёқилғи қазиб чиқараверади. Ҳар суткада ўртача 3270 тоннадан 3800 тоннагача аъло сифатли ёқилғи тайёрланаверади. Бунга вақтдан унумли фойдаланиш, техникани тўла қувват билан ишлатиш натижасида эришилади.

«Узбекуголь» комбинатида амалга оширилаётган тадбирларнинг барчаси мамлакатга кўпроқ сифатли кўмир етказиб беришга қаратилган. Яқин йиллар ичида заказчилар, истеъмолчилар талаби бутунлай қондирилади. Ўзбекистон кочегаркаси тўла қувват билан ишлашга киришади.

А. ЛЕБЕДКОВ,
«Узбекуголь» комбинати бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ГАЗЕТХОНЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Шу йил 29 декабрда Калинин районидаги «Ленин йўли» колхозида «Тошкент ҳақиқати» газетасининг газетхонлар конференцияси бўлди. Колхозниңг ҳашаматли клубига райондаги барча хўжаликлардан кишилар йиғилишди.

Конференцияни район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. Камолов очди. «Тошкент ҳақиқати» газетасининг иш фаолияти ҳақида газета редактори ўртоқ А. Исмоилов доклад қилди.

Конференцияда биринчи бўлиб район халқ маориф бўлимининг мудири ўртоқ А. Қодиров сўзга чиқди. Шунингдек райондаги К. Маркс номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғ. Абдуллаев, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозининг бош агрономи И. Асадов, Калинин номли колхоз хотин-қизлар совети раисининг ўринбосари Т. Расулова, район комсомол комитетининг секретари М. Раҳимжонова, районда чиқадиган «Ленинчи» газетасининг редактори Ж. Саъдуллаев ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Музокарада сўзлаган ўртоқлар газетанинг ютуқ ва камчиликлари, бундан кейин газета қандай масалаларга кўпроқ эътибор бериш кераклиги тўғрисида ўз мулоҳаза ва фикрларини баён қилдилар.

Конференция ишида область партия комитетининг секретари ўртоқ Х. Р. Мусахонова қатнашди.

* * *

Газетхонлар конференциясида ўз санъатлари билан ҳаммани хурсанд этган Фаҳриддин Содиқов раҳбарлигидаги мақомчилар ансамблининг солистлари И. Қодиров, И. Тўраев, Ғ. Сайдуллаев, Д. Соттихўжаев, К. Мўминов, С. Аминов, У. Отаев, Туркманистон ССР ва Ўзбекистон ССР халқ артисти Комилжон Отаниёзов, О. Ҳайитова, Г. Исмоилова, О. Абдулниёзов, солистлардан М. Шамаева, И. Маллаев, Э. Лутфуллаев, А. Тўйчиев, Э. Тўйчиев, Абдураим полвон Норқулов, Дадахон Ҳасанов ўртоқларга «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ташаккур билдиради.

ҚУРИЛИШЛАРДАН ХУШХАБАРЛАР

⊙ Хидир Абдужалилов бошлиқ бригада аъзолари 7-қурилиш трести 6-бошқармасида донг таратишган. Улар қўли билан студентлар шаҳарчасида кўплаб бинолар қурилди. Яқинда бригада коллективи навбатдаги 670 ўринлик ётоқхонани ҳам фойдаланишга топширди. Ҳозир улар яна беш қаватли ётоқхона биносини бунёд этишяпти.

А. НАСРИДДИНОВ.

⊙ Подмосковьедан келган бинокорлар тошкентликлар учун башта кўп қаватли турар-жой биноси қуриб бериш мажбуриятини олишган. Улар шу ниятда ёз бўйи меҳнат қилиб, учта бинони фойдаланишга шай қилдилар. Янги йил арафасида бу турар-жойлар тошкентликларга совға қилинди. Бу биноларнинг ҳар бири ўз бағрига 80 оилани олади.

А. КИМ.

ТРАССА ТАЙЁР

Монтажчилар сўнгги синовни ўтказиб бўлишди. Трубалар юқори босимга бардош берди. Сув радиаторларга томон оқиб ўтди. Ҳеч қандай кемтик жой йўқ. Демак, иссиқлик трассасини фойдаланишга топшириш мумкин.

Комиссия аъзолари иссиқлик трассасини синчиклаб кўздан кечириб чиқишди. Ҳамма иш пишиқ-пухта бажарилган. Оҳангаронлик бинокорлар ғайратига балли!

Оҳангарон разрез қурилиши бошқармаси коллективи ёз бўйи Чилонзорда қардош қурувчилар билан бир сафда туриб, катта ишларни амалга оширди. Улар 12-кварталда қурилаётган турар-жойлар учун иссиқлик трассаси ётқизиб бердилар. Икки автокран, олтита сув насоси, иккита кўчма электростанция, бульдозер ва экскаваторлар тинмай ишлади. Мана бугун ўша тинимсиз меҳнатнинг самараси кўзга кўриниб турибди. Айниқса, экскаваторчи Патта Сатторов ғайратидан ҳамма хурсанд бўлди. У 23 йилдан бери механизатор бўлиб ишлаяпти. Тошкент қурилишига ҳам ўз экскаватори билан келди.

Мирзақул Азизов бошлиқ бригадани Оҳангаронда ҳамма танийди. Биринчи бўлиб шу коллективга коммунистик меҳнат бригадаси номи берилган эди. Қурувчилар мана шу илғор коллективни Тошкентдаги зарбдор объектларга ишлаш учун кузатиб қолган эдилар. Бригада аъзолари ўз ҳамшаҳарларининг наказини шараф билан адо этяптилар. Улар ойлик топшириқларини доимо ортиғи билан бажариб келдилар.

Мана бугун катта ишга якун ясалаяпти. Мураккаб трасса тўла қўлдан чиқди. Энди Чилонзорда қурилган янги уйларга томон иссиқ сув оқа бошлайди.

М. ДОКТОРОВ.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

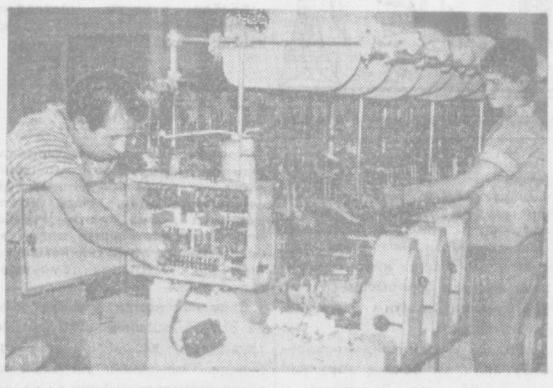

Байрутдаги тўқимачилик фабрикасида совет асбоб-ускуналари монтаж қилинмоқда. Бу Ливандаги фақат совет станоклари билан жиҳозланаётган биринчи корхонадир. Суратда: ишчи Али аль—Халяби ўз шогирди билан фабрика цехларидан бирида.

П. Егоров фотоси, ТАСС фотохроникаси.

СЛОВАКИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ

Братиславада Словакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми бўлди. Пленум қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришни таъминлаш ва қишлоқ хўжалигига планли раҳбарликнинг янги системасини жорий қилиш ишида сиёсий-ташкилий ва раҳбарлик ишларининг асосий йўналишларини муҳокама қилди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БУЮРТМАСИ БИЛАН

Германия Демократик Республикасининг Варнемюндаги кемасозлик корхонаси стапелларидан 12.300 тонна юк кўтара оладиган «Вольск» юк кемаси сувга туширилди. У Совет Иттифоқининг буюртмаси билан қурилди. Кема энг янги навигация машина-ускуналари билан таъминланган. (ТАСС).

ЛАОС ОСМОНИДА УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 29 декабрь. (ТАСС). Лаос озодлик халқ армиясининг жангчилари 6 ва 9 декабрда Фонгсали ва Самнеа вилоятлари устида Американинг 4 самолётини уриб туширдилар ва яна уч самолётга шикаст етказдилар. Вьетнам информация агентлиги «Патет-лао овози» радиосининг эшиттиришига асосланиб бугун шу тўғрида хабар қилди.

КОММУНИСТ ҚАСАБА СОЮЗ РАҲБАРИ ҚИЛИБ САЙЛАНДИ

КАНБЕРРА, 29 декабрь. (ТАСС). Австралия денгизчилари касаба союзида ўтказилган сайловларда Австралия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси В. Еллиот яна 1967—1969 йилларга шу касаба союзнинг бош секретари қилиб сайланди. В. Еллиот кўп йиллардан буён денгизчилар касаба союзига раҳбарлик қилиб келмоқда.

ЖЕЛА МЭРИ — КОММУНИСТ

РИМ, 29 декабрь. (ТАСС). Христиан демократлари Жела шаҳри (Кальтаниссета вилояти) мэри лавозимини 20 йилдан буён эгаллаб келганларидан кейин кеча биринчи марта бу лавозимга коммунист Паоло Ла Роза сайланди.

ХОЛИОКНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ЛОНДОН, 29 декабрь. (ТАСС). Янги Зеландия бош министри Холиок АҚШнинг Вьетнамдаги агрессив сиёсатини қўллаб-қувватлаётганлигини бугун яна такрорлади. Рейтер агентлигининг мухбири Веллингтондан хабар беради: Холиок «Жанубий Вьетнам коммунистик агрессия қурбони» деб даъво қилиб, Янги Зеландия «Жанубий Вьетнам ва иттифоқчилар билан бир ёқадан бош чиқариши керак», деди.

АНГЛИЯНИНГ КОСМИК ПЛАНЛАРИ

ЛОНДОН, (ТАСС). «Дейли мейл» газетаси хабар беради: Англия ҳукумати яқин икки ярим йил ичида ернинг Англияда ишлаб чиқарилган сунъий йўлдошини учириш тўғрисида қарор қабул қилди. Вазни таҳминан 100 килограмм келадиган бундай йўлдош Австралиядаги Вумера полигонидан Англиянинг «Блэк эрроу» ракетаси (қора стрела) ёрдами билан учирилади.

ОЗОДЛИК ОРОЛИДА БАЙРАМ

КУБА ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИЯСИ ҒАЛАБАСИНИНГ 8 ЙИЛЛИГИГА

1959 йил биринчи январда империалистларнинг манфур малайи Батиста диктатураси ағдариб ташланди ва халқ революцияси тантана қилди. Бу революция мамлакат тарихида янги давр очди.

Қаҳрамон ва эрксевар Куба халқи буюк революцион жасорат кўрсатди ва бу билан инсониятнинг озодлик йўлидаги кураш тарихида порлоқ саҳифа очди. Америкадаги озод территория — Озодлик ороли ғарбий ярим шарда биринчи социалистик мамлакат бўлиб қолди.

Кубанинг меҳнаткаш халқи узоқ йиллар мобайнида фақирлик ва қашшоқликда, жаҳолатда, эксплуататорлар зулми остида яшади. Кубада қарийб 60 йил ҳукмронлик қилган Америка империалистлари Кубанинг асосий миллий бойлигини, экономиканинг етакчи тармоқларини ўз қўлларига олдилар.

Куба меҳнаткашлари ўзларининг халқ ҳокимиятини ўрнатиб, капиталистик талон-торожга хотима бердилар. Улар Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар кўрсатган намунадан илҳомланиб, марксизм-ленинизм таълимотига амал қилиб, социалистик жамият қуриш йўлидан бордилар.

Революция ғалаба қилган пайтдан буён саккиз йил ўтди. Бу — тарихий жиҳатдан унча катта давр эмас, албатта. Аммо Куба халқи Коммунистик партия ва революцион ҳукуматнинг раҳбарлигида, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг қардошларча ёрдами туфайли, бутун дунёдаги прогрессив кучларнинг қўллаб-қувватлаши туфайли халқ хўжалигининг барча тармоқларида жуда катта муваффақиятларга эришди.

Куба ўтмишдаги ярим мустамлаканинг оғир меросини бартараф қилмоқда. Энг мураккаб проблемаларнинг бири—аграр проблемаси Кубада муваффақиятли ҳал этилди.

Ғалаба қилган революция чуқур ер ислоҳотини изчиллик билан амалга ошира бошлади. Ҳозирги вақтда экин экишга яроқли ерларнинг қарийб 70 проценти давлат сектори қўлидадир. Давлат сектори қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини социалистик асосда ривожлантиришни таъминлайди.

100 мингдан ортиқ деҳқон хонадони революция натижасида ер олди. Қишлоқ хўжалик ишчиларидан тўрт юз минг киши иш билан таъминланди. Халқ давлати энг муҳтож деҳқон оилаларига 28 минг уй берди.

Қишлоқ жойларда 80 та янги посёлка вужудга келтирилди, 45 касалхона, 51 поликлиника, неча юзлаб мактаб бинолари қурилди.

Помешчик латифундиялари ва чет эл компанияларининг шакар қамишзорларида кооперативлар ташкил этилди. Бу кооперативлар кейинчалик совхозлар типидаги давлат хўжаликларига айлантирилди. Чорвачилик, тамаки, шоли ва бошқа экинлар етиштириладиган латифундиялар давлат хўжаликларига айлантирилди. Ҳозирги вақтда Кубада давлатга қарашли 580 шакар-қамиш давлат хўжаликлари, деҳқончилик ва чорвачилик давлат хўжаликлари бор. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш даражаси жиҳатидан Куба Латин Америкаси мамлакатлари орасида биринчи ўринларнинг бирини эгаллади ва Аргентина, Бразилия, Мексика каби бир мунча тараққий этган мамлакатларни орқада қолдирди. 1965 йилда мамлакат далаларида 25,9 минг трактор ишлади.

Куба ўзининг саноат тараққиёти планларини ҳам муваффақиятли суратда амалга оширмоқда. Давлат сектори бу соҳада ҳам етакчи роль ўйнайди. Мамлакат саноати ишлаб чиқараётган бутун маҳсулотнинг 95 проценти давлат сектори ҳиссасига тўғри келади. Электр-энергияси, цемент ишлаб чиқариш кўпаймоқда, Кубанинг ўз қурилиш индустрияси вужудга келтирилмоқда. Социалистик сектори қурилишда 98 процентни, транспортда 95, чакана савдо-сотиқда 75, улгуржи савдода эса 100 процентни ташкил этади. Шакар-қамиш химияси биринчи қадамларни қўймоқда.

Социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари Куба экономикасининг ҳамма тармоқларида қарор топди. Аммо шундай бўлса ҳам бу экономиканинг даражаси озод халқнинг ўсиб бораётган талабларига ҳали тўлиқ жавоб бераолмайди. Империализм ва мустамлакачиликдан мерос бўлиб қолган хўжалик қолоқлигини бартараф қилиш учун, экономикани ҳар томонлама кучли суратда юксалтириш учун коммунистлар раҳбарлигида кенг кўламда кураш олиб борилмоқда.

Мамлакат революцион ҳукумат ва Коммунистик партия ишлаб чиққан катта программани амалга ошира бориб, аввало, маҳсулоти экспорт қилинадиган халқ хўжалик тармоқларини ривожлантиришга кўп эътибор бермоқда. Қанд-шакар — мамлакат экспорт қилаётган асосий маҳсулотдир. Куба товарларни жаҳон бозорига кўпроқ етказиб бериш йўли билан бошқа соҳалар учун, саноат корхоналарини қуриш учун ва меҳнаткашларнинг турмуш даражасини янада ошириш учун керакли маблағларга эга бўлади.

Халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, уй-жой қурилиши, спортни ривожлантириш соҳасида Кубада шу қадар кўп иш қилиндики, Латин Америкасида мамлакатларнинг бирортаси ҳам бу борада Куба билан асло тенглашолмайди.

Ижодий меҳнат билан банд бўлган ва айни вақтда ўз ғалабаларини хушёрлик билан қўриқлаётган Куба халқи ўз ватанининг қиёфасини ўзгартирмоқда, тараққиёт йўлидан дадил олға бормоқда.

АҚШ империалистларининг Кубани иқтисодий жиҳатдан қамал қилиш сиёсати барбод бўлди. Ҳозирги вақтда АҚШнинг Ғарбий Европадаги кўп шериклари, шу жумладан, Англия, Франция ва бошқа мамлакатлар Куба билан савдо-сотиқ қилмоқда.

АҚШнинг Кубани сиёсий жиҳатдан яккалаб қўйиш, шу жумладан Латин Америкаси мамлакатларидан уни ажратиб қўйиш йўлидаги уринишлари ҳам барбод бўлди. Озодлик ороли мислсиз зўр қаҳрамонлиги учун катта шарафга муяссар бўлди — 1966 йил январь ойида Гаванада Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари бирдамлигига бағишланган биринчи конференция бўлиб ўтди. Ана шу бирдамлик ташкилоти уч қитъанинг империализмга қарши, тинчлик ва озодлик учун учрашувчи кучларини бирлаштиради.

Ҳозирги Куба ўз революцияси ва ўз ғалабалари билан фахрланаётган озод тенг ҳуқуқли граждандар мамлакатидир. Мамлакат аҳолисининг 40 процентини негрлар ва мулатлар ташкил этади. Куба халқи ирқий камситиш нималигини билмайди. Барча граждандар ўзларини ягона Куба миллатининг тенг ҳуқуқли аъзолари деб ҳис этадилар. Революцион Кубада болалар тўғрисида ғамхўрлик, хотин-қизларни ҳурмат қилиш, ёшларга ишонч мислсиз юксак даражага кўтарилган.

Куба кичик, лекин мард мамлакатдир. Унинг жасур ва эрксевар халқи ўзининг революцион ғалабаларини дадил ҳимоя қилмоқда.

АҚШ империалистлари халқаро ҳуқуқнинг барча нормаларини паймол этиб, Кубага қарши эълон қилинмаган урушни — иқтисодий ва қуролли, психологик ва дипломатик курашни давом эттирмоқдалар, очиқ ва яширин кураш олиб бормоқдалар. АҚШ империалистлари мамлакатда гражданлар урушини бошлаб юбориш ва сўнгра ҳарбий интервенцияни амалга ошириш учун жон-жаҳдлари билан ҳаракат қилдилар. Аммо империалистларнинг бу планлари барбод бўлди. Контрреволюционерлар маҳкам жипслашган ва озодлик йўлида ҳар қанча курбон беришга тайёр турган революцион кучларнинг қудратли фронтига дуч келдилар. Ишлаб чиқариш воситаларидан маҳрум бўлган ва омма орасида ҳеч қандай таянчи бўлмаган эксплуататор синфлар яккаланиб қолдилар ва мағлубиятга учрадилар.

Кубада кўпорувчилик, жосуслик ва диверсия ишларини уюштириш ва бу мамлакатга қурол кучи билан бостириб киришга тайёргарлик кўриш АҚШ империалистларининг планларида асосий ўринни олади. Шу билан улар АҚШга кўчиб кетган кубалик контрреволюционерларга катта умид боғлайдилар. Ўз ватанига хиёнат қилган ана шу сотқинлар Кубани илгари эзиб келган Америка империалистларига хизмат қилмоқдалар.

АҚШнинг Гуантанамо ҳарбий базаси районида Америка ҳарбийларининг иғвогарлик мақсадида қилаётган ҳаракатлари империализмнинг агрессивлигини исбот қилувчи янги далилдир. Бу иғвогарликлар бутун дунёда қаттиқ норозилик ва қаҳр-ғазаб туйғуларини кучайтирмоқда.

Империалистларнинг агрессия қилиш хавфи туғилган бир вақтда Куба халқи маҳкам жипслашиб, ўзининг хушёрлигини, сабот-матонатини оширмоқда. Совет Иттифоқи бошқа социалистик мамлакатлар, бутун прогрессив инсоният революцион Кубани, унинг озодлик ва мустақилликдан иборат муқаддас ҳуқуқини астойдил қўллаб-қувватлаётганликларини кубалик қардошларимиз яхши биладилар. «Куба республикасига қарши агрессив ниятда бўлганлар, — дейилади ТАССнинг 1966 йил 30 май баёнотида, — Кубанинг собиқ ва вафодор дўстлари борлигини эсдан чиқармасликлари керак».

Мард Куба халқи СССРнинг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг катта ёрдами туфайли ҳар қандай синов ва машаққатлардан ғолиб чиқади. Куба коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ва Куба бош министри Фидель Кастро Рус ўз нутқларидан бирида бундай деган эди: «Империалистик агрессияни эътиборга олганда, Совет Иттифоқисиз, социалистик лагерсиз ва улар кўрсатаётган ёрдамсиз Куба каби бир кичик мамлакатда революция ғалаба қозона олмаслигини биламиз».

Барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам катта миллий байрам—Куба халқ революцияси ғалабасининг саккиз йиллиги кунида қаҳрамон Куба халқига қизғин қардошлик саломини йўллайдилар. Куба халқининг Озодлик оролида социалистик жамият қурилишида катта муваффақиятларга эришувини тилайдилар.

У. Е. ИБРОҲИМОВ. (ЎзТАГ).

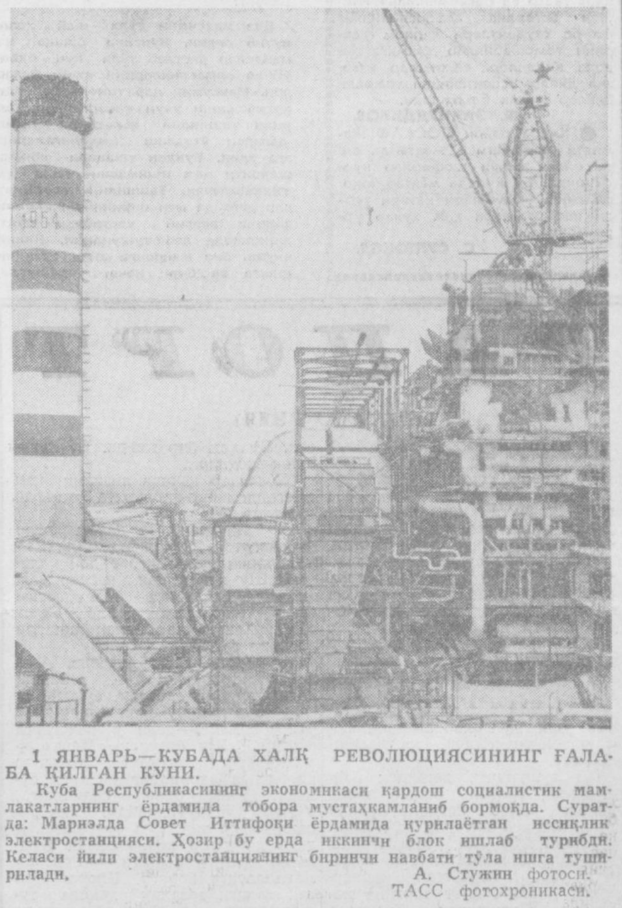

1 ЯНВАРЬ—КУБАДА ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ ҒАЛАБА ҚИЛГАН КУНИ.

Куба Республикасининг экономикаси қардош социалистик мамлакатларнинг ёрдамида тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Суратда: Марнэлда Совет Иттифоқи ёрдамида қурилаётган иссиқлик электростанцияси. Ҳозир бу ерда иккинчи блок ишлаб турибди. Келаси йили электростанциянинг биринчи навбати тўла ишга туширилади.

А. Стужин фотоси. ТАСС фотохроникаси.

Лесотода аҳвол

ЛОНДОН, 29 декабрь. (ТАСС). Лесото ҳукумати, деб хабар қилди кеча кечқурун Масеру радиоси, мамлакатдаги аҳволни тамомила назорат қилиб турибди. Рейтер агентлиги мухбирининг Лесото пойтахтидан хабар беришича, кечаги кун давомида шу мамлакатнинг олий раҳбари Мошеша II тарафдорларини қамоққа олиш давом этган.

ТУТАШ ҚАЛБЛАР

БОЛГАРИЯ ДАФТАРИДАН

II

Беҳишт боғу, ҳуру ғулом бўлса ҳам
Дўст кўчасин тупроғига алишмам.
Хофиз ШЕРОЗИЙ

СОФИЯДАН мамлакатнинг жануби томон йўл оларканмиз шаҳардан чиқаверишда катта йўлнинг ўнг томонига йирик ҳарфлар билан ёзиб қўйилган «Сафарингиз бехатар бўлсин» деган сўзларни ўқиймиз.

Болгария халқ республикасининг пойтахти тўғрисида ёзилган гаплардан кейин, сўзни тўғридан-тўғри Хасково округи ва унинг одамлари ҳақидаги таассуротдан бошлаб кетавериш мумкин эди. Аммо, Софиядан Хасковога олиб борадиган тоғли, ўрмонли йўл, шу масофа оралиғидаги каттакичик қишлоқлар, шаҳарлар ҳақида бир-икки оғиз сўзламасак бўлмайдигандай туюлди.

Тўрт бурчакли кўк тошлар бир текис, силлиқ қилиб терилган кенг кўча, тош йўлдан «Волга» шамолдек учиб бораркан, олмазор боғлар ортда қолиб нокзорларга, буларни ҳам кўриб ўтиб токзор боғларга дуч келардик. Айтиб ўтишга тўғри келади, Болгарияда катта кўчаларнинг икки томонида мевали дарахтлар ўстириш расм экан. Йўлнинг маълум бир участкасида олма, ундан кейин нок, бироз юрилгач олхўри, ўрик, ёнғоқ, гилос... Биз у ерда ғарқ пишиқчилик кунларида бўлдик. Кўча бўйларида, боғларда олтин тусли, қирмизи олмалар шохларини эгиб ўз бунёдкори—меҳнаткаш соҳибкорга салом бериб ётарди. Шохларда ҳосил шунчалик кўпки, олма дарахтлари туп-туп соябонларни эслатарди.

Йўл илон изи бўлиб келиб тоғлар орасига кириб боради. Ҳали, Софиядан чиқаётганимизда жуда узоқда кўринган ўрмонли тоғлар орасидан ўтган айланма-чикон йўлдан борамиз. Икки тоғ оралиғидаги мовий кўл юзида ботаётган қуёшнинг заррин нурлари жилваланиб ўйнаб, қирғоқдаги нина барглн арчалар, кумуш япроқли қайинлар сояси сувда чайқалиб аллақандай лирик манзара ҳосил қилади. Рила тоғ тизмалари орасига жойлашган Искир кўли болгар халқининг оромгоҳ, сайргоҳ манзилларидан бири.

Ўнгда тоғ, сўлда мовий кўриниш. Шу оралиқдаги кўл ана шу гўзал манзарага феруза кўз бўлиб водини ажиб тусга киритган.

— Тоғ ҳавоси киши қалбига малҳам, — дейдилар бу ерликлар.

Айтганларича бор, тоғлар орасидаги Боровец курорт шаҳрида бўлганимизда кенг яғринли, баланд бўйли йигитларни, яноқлари нақш олмадек сарвқомат қизларни, соч-соқоллари оппоқ, кексалик фаслида ҳам бардам, қувноқ мўйсафидларни кўрдик. Тоғ халқининг бўйи-басти тоғ сингари баланд, диллари тоғ ҳавосидек мусаффо, аёлларининг жамоли тоғ гўзаллигидан нишона экан.

Боровец Болгариянинг машҳур курортларидан. Бу жойларнинг манзараси шунчалик гўзал, ҳавоси мусаффо эдики, ҳар бир кишини ўзига мафтун этарди. Тоғ чўққиларидан сизиб, кўм-кўк дарахтлар орасидан ўрмалаб ўтиб инсон саломатлиги учун хизмат қилишга ошиқаётган жилғалар шаҳар кўчаларидаги бежирим арикчаларда қўнғироқчаларини чалиб оқардилар. Тоғ ҳавоси синган, турган битгани фойдали минерал моддалардан иборат шифобахш сувдан ховучлаб ичамиз. Шерикларимиздан кимдир тамшаниб:

— Боя тоғ ҳавоси киши қалбига малҳам дейишганини эшитгандик, менимча тоғ суви минг бир дардга даво, — дейди. Бошқалар унинг фикрини тасдиқлайди.

Боровец курорт шаҳрининг марказий майдонида Владимир Ильич Лениннинг катта портрети турарди. Ундан нарироқдаги икки қаватли бино пештоқига «СССР ва Болгария халқлари абадий дўстлар!» деган сўзлар йирик ҳарфлар билан ёзиб қўйилганди.

Шу мазмундаги сўзларни Софияда ҳам, йўлимиздаги каттакичик шаҳар, қишлоқларда ҳам ўқидик. Рила тоғ тизмалари бағрига жойлашган Радуил, Марица, Дона Бона қишлоқларида «СССР—Болгария», «КПСС — БКП» деган сўзлар тошларга ўйиб, махсус ўсимликлар ўстириб, абадийликка ёзиб қўйилган эди.

Боровецдан кейин Болгария халқ республикасининг саноат ва маданият маркази Пловдивда бўлдик. Шаҳарга кираверишда Марица дарёсига қурилган кўприкдан ўтаётганимизда чор атрофдаги тоғ сингари баландликлардаги бинолар электр нурига чўмилиб ётарди.

Пловдив шаҳри ёш жиҳатидан мамлакат пойтахти Софиядан юз йил катта, унинг ташкил этилганига 600 йил бўлибди. Ҳозир бу ерга тушиш ва сайр қилиш фурсати бўлмаганлигидан бу ажойиб шаҳар тўғрисида кейинроқ гап юритамиз. Ҳозирча икки халқ ўртасидаги абадий дўстлигимиз рамзи совет солдати Андрей тепалиги ҳақидаги шофернинг бир оғиз гапини айтиб ўтишга тўғри келади.

— Совет солдатининг ҳайкали ўрнатилган Андрей тепалиги болгар халқи учун энг азиз, шифобахш, дилни қувонтирадиган қадамжо ҳисобланади.

Шофер бу гапларни айтаркан, машинани тўхтатиб баланд тепаликда қип-қизил нур сочиб турган беш қиррали юлдузни кўрсатди. Биз бу ерни албатта зиёрат қилишни кўнгилга тугиб қўйдик.

Пловдивдан кейинги округ Хасково эди. Бу исми жисмига мос ўлка экан. Хасково туркча сўз бўлиб хаско — тоза, озода *қишлоқ «во» қўшилиб тоза, озода шаҳар маъносини берар экан.

Хасково саноати, қишлоқ хўжалиги ва маданияти йил сайин юксалаётган йирик округлардан бири. Бу вилоятда тамакичилик, химия, кўмир саноати ривожланмоқда. Округнинг йирик шаҳарларидан бири Димитровградда 40 хил маҳсулот ишлаб чиқарадиган химия комбинати, Морбас кўмир ҳавзаси бор. Хасково шаҳрида йилига 22 миллион килограмм тамаки ишлаб чиқарадиган комбинат, тамакичилик саноати учун мослашган машинасозлик заводи ва бошқа йирик корхоналар ишлаб турибди.

Округга бўйсинувчи тўртта шаҳар — Хасково, Димитровград, Сивилинград, Хормонли шаҳарлари халқ Болгарияси йиллари ичида беқиёс ўсиб, ривожланмоқда. Уларнинг бу хилда тараққий этишларини суҳбатлар ва йиғилишларда, учрашувларда чин кўнгилдан қайд қилинганидек Совет Иттифоқининг беғараз ёрдами чексиздир. Бу гапни ёшлар, кексалар, ишчилар ва деҳқонлар, зиёли ва пенсионерлар оғзидан эшитдик.

Москва ва Софияда мустаҳкам тўқилган дўстлик ипи тоғлар ва ўрмонлар оша, води ва боғлар оша шаҳар ҳамда қишлоқларни, меҳнатсевар, очиқ кўнгил, дилдилидан яқинлашиб кетган кишиларни бир-бири билан шунчалик қаттиқ боғлаганки уни даҳшатли бўронлар ҳам, ёвуз ният кучлар ҳам узолмайди. Биз бу туйғуни болгар қишлоқларида, шаҳарларида бўлганимизда, ёшлар, кексалар, деҳқонлар ва зиёлилар билан учрашганимизда ҳамма вақт ҳис қилиб турдик.

Партизанларнинг афсонавий командири, ҳозирги пайтда Димитров Канев номли қишлоқ хўжалик кооперативининг раиси Иван Араклев билан суҳбатлашганда, у раҳбарлик қилаётган хўжалик аъзолари билан учрашганда яна ҳам қаттиқроқ ҳис қилдик. Ўрта бўйли, миқтидан келган, юз-кўзидан ҳамма вақт табассум аримайдиган бу киши иккинчи жаҳон урушида гитлерчи тўдаларни даҳшатга солган, ўша пайтда тоғ бургути деб номланган жасоратли кишидир.

Иван Араклевнинг партизанлик фаолияти ҳақида сўзлашдан олдин унинг раҳбарлигидаги хўжалиқ ютуқлари, ривожланиш йўллари ҳақида икки оғиз гапириб ўтишга тўғри келади.

Бу хўжалик округ маркази Хасковога яқин бўлганлиги сабабли ишлаб чиқариш тармоқлари шунга мослаштирилган [illegible] чорвачилик, сабзавотчилик ва боғдорчиликка алоҳида эътибор берилади. 140 бош сигирдан 3000 литрдан сут соғиб олинади. Фермадаги ҳамма ишлар тўла механизациялашган.

Делегация аъзоларини сут соғиш ва уни транспортировка қилиш жараёни қизиқтирди. Бизда[illegible] каби сигирлар электр [illegible] майдонларда [illegible] тўғридан-тўғри сигир елинидан махсус шиша трубачалар орқали молхона ёнидаги алоҳида хонага ўрнатилган вакуумга оқиб боради ва резинка ичаклардан оқиб, сут ташувчи машина цистерналарига қуйилади. Демак, сут соғувчи сигир елинига соғиш аппаратини кийдиргач ундан кейинги ишларнинг барчасини механизм бажаради.

Сут оқадиган трубачаларни металлдан эмас, шишадан бўлганлиги бизни қизиқтирди. Бу икки томонлама фойдали экан. Сут металл труба бўйлаб оққанда унинг жири маълум миқдорда металлга ёпишиб қоларди. Ундан ташқари шиша трубани ювиш (сигирлар соғиб бўлингач кетма-кет иссиқ сув билан трубалар ювиб қўйиларкан) жуда қулай, иссиқ сув келадиган жўмрак бураласа вакуум уни тортади, трубачалар ҳам, вакуум ҳам топ-тоза ювилиб чиқилади.

Хўжаликда йил бўйи молларни ширали ем-хашак билан боқишга алоҳида эътибор берилади.

Иван Араклев эртасига ўзи уруш йилларида партизанлар отрядига командирлик қилган Анда тоғига олиб чиқди. Бу Хасководан унча узоқ бўлмаган Минирал баня деб аталувчи курорт шаҳарчасида эди. Айланма-чикон бўлиб юқорига кўтариладиган йўлдан машиналаримиз ўтиб бормоқда. Ҳар бурилишда води ярқ этиб кўзга ташланади. Тоғ ўрмони тобора қуюқлашиб бормоқда. Бир минг беш юз метрга кўтарилганимизда асфальт йўл тоғли ўрмон бўйлаб кетди. Икки минг метрдан баландликка кўтарилдик. Рўпарада икки қаватли бино кўринди. Шу бинодан нарироқда, ўнг томондаги тоғ чўққисида Иван Араклевнинг қароргоҳи жойлашган эди. Унинг отряди шу ердан туриб немис фашистларига даҳшат солган. Улар Иван Араклевнинг номини эшитганда сувдан қўрққан ўтдек сўниб қолганлар.

Иван Араклев бизга катта тошни ва унинг ёнидаги дарахт тўнкасини кўрсатди. Бу тош ва тўнка жойлашган ер партизанларга отряднинг шиддатли тўқнашув, муҳим топшириқларни муваффақиятли бажаргандан кейинги қўшиқ айтиб кўнгил очадиган жой бўлган.

— У пайтда ҳар хил қўшиқларни айтишга тўғри келарди,— ҳикоя қилади Иван Араклев,— баъзан мунгли ашула айтиб, кўнглимиздаги соғиниш, аламларни ёзардик. Кўпинча жанговар қўшиқлар айтиб рақсга тушардик...

Иван Араклев шу гапларни айтиб тугатмай ёқимли оҳангда, ўйноқи овоз билан партизанлар қўшиғини бошлаб юборади. Атрофдагилар унга қўшилади. Ҳамма бир-бирининг елкасига қўлини ташлаб, доира бўлади ва қўшиқ оҳангида ер тепиниб, гир айланган куйи ўйин бошлайди.

Қўшиқ тугайди. Шунда Иван Араклев:

— Бу қўшиқни бутун Болгария билади, уруш вақтида дилларимизга сингиб кетган,— дейди.

Дарҳақиқат, ана шу қўшиқни ва дўстлик ҳақидаги қўшиқни мамлакатда етти ёшдан, етмиш ёшгача билади ва уни мароқ билан тараннум этади.

Москва ва Софияда биргаликда тўқилган дўстлик ипи ниҳоятда мустаҳкам эди. Чунки унинг ҳар бир толаси ёвуз душманларга қарши биргаликда тўкилган қон билан йўғрилган, ривожланиш давридаги меҳнат терида пиширилган, дўстлик, биродарлик аллиғида чиниқтирилган ва ниҳоят ҳамжиҳатлик кучи билан тугунсиз тармоқ оттирилган эди. Бу тугунсиз дўстлик ипи бир томондан Москва ва Софияга боғланган бўлса, бир томондан ҳар икки мамлакатнинг шаҳар ва қишлоқларига, энг муҳими одамларининг дилига маҳкам боғлангандир.

Иван Араклевнинг бир гапини сира унутиб бўлмайди:

— Бугунги порлоқ ҳаётимизни совет-болгар дўстлигисиз тасаввур қила олмаймиз!

С. МАҲКАМОВ.

Суратда: Делегация аъзолари Димитровграддаги химия комбинатида корхона вакиллари билан суҳбатлашмоқдалар.

И. Жиглов фотоси. («Хасковский трибуна» газетасининг ходими.)

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

● Янгийўл шаҳар маданият уйи халқ театри ўз репертуарини бойитиб бормоқда. Ҳаваскор санъаткорлар яқинда З. Фатхуллин ва Ш. Саъдуллаларнинг «Ватан ишқи» музикали драмасини саҳналаштирдилар. Томошабинлар бу спектаклни зўр қизиқиш билан кутиб олишди.

К. САФАРАЛИЕВ.

● Охунбобоев номли колхозда янги дорихона ишга тушди. Бу қишлоқ аҳлига анча қулайлик туғдирди. Шунингдек колхоз марказида янги алоқа бўлими ва сартарошхона ҳам хизмат кўрсата бошлади.

Т. НУРҚЎЗИЕВ,
Янгийўл райони.

● Орджоникидзе районидаги Кирпичное поселкасида янги озиқ-овқат магазини очилди. Магазин хизматидан поселка аҳолиси мамнун.

Р. ЖЎРАЕВ,

● Тошкент модалар уйининг эксперименталь ишлаб чиқариш цехи беш йилликнинг биринчи йилини муваффақиятли якунлади. Чеварлар йиллик планни декабрь ойининг биринчи ҳафтасидаёқ 115 процент қилиб адо этдилар. Ҳозир улар келаси йил ҳисобига ишламоқдалар.

Э. ПЎЛАТОВ.

● Яқинда пойтахтнинг Рисовая массивида янги ошхона фойдаланишга топширилди. Ошхона биносини «Главташкентстрой»га қарашли 3-қурилиш трестининг 15-бошқармаси қурувчилари қўлдан чиқардилар.

У. МУҲАМЕДОВ.

● Островский номидаги Тошкент театр ва рассомчилик институти актёрлик факультетининг 4-курс студентлари диплом асарини томошабинлар ҳукмига ҳавола қилдилар. «Хотинлар иғвоси» диплом спектаклини томошабинлар юксак баҳолашди.

Ф. ЗАЙНУДДИНОВ.

● Киров район ДОСААФ жамияти райондаги 12-мактабда олти ойлик кечки шоферлар курси очди. Бу курсда мактаб юқори синф ўқувчилари қатори турли касб эгалари ҳам ҳунар ўрганмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

Пойтахтнинг яшил дўконларида арча савдоси давом этмоқда. А. Заблоцкий фотоси.

УЙЛАРИМИЗ КЎРКИ

ЁРУҒ ва шинам уйларга яхши мебеллар, стол, стуллар ярашади. Шунинг учун ҳам Тошкентдаги «Шарқ», «Ватан» фирмалари, Олмалиқдаги мебель фабрикаси пойтахт аҳолиси учун кўплаб замонавий мебеллар ишлаб чиқара бошлади. Фақат «Шарқ» мебель фирмасининг ўзи 1967 йилда 1 миллион 800 минг сўмлик мебель ишлаб чиқариш мажбуриятини олди. «Ватан» фирмаси эса 1 миллион сўмдан ортиқ ҳар хил мебеллар ишлаб чиқаради. Шунингдек, Самарқанд, Наманган, Андижон мебель фабрикалари ва бошқа шаҳарлардан ҳам пойтахт аҳолиси учун жуда кўп мебеллар келтирилади. Булар ичида диван, кровать, шифанер, трюмо, болалар учун ёғочдан ишланган кровать ҳамда стол-стуллар, тумбочкалар ва бошқа буюмлар бор.

АРЧАЛАР ВА СОВҒАЛАР

Пойтахтимизнинг Ленин номли, Навоий номли, Беруний номли, Куйбишев номли майдонларида, Чилонзордаги Савдо маркази, Комсомол майдони, Богдан Хмельницкий, Височоволтная массивлари ва бошқа кўпгина жойларда арчалар безатилган. Бу ерда ўқувчилар ўн кун давомида ўйнаб-кулишади.

Свердлов номли концерт залида бу йил ҳам баланд арча ўрнатилган. Бу ерда Ленин номли пионерлар уйи ҳаваскорлари томошалар кўрсатишади. Қорбобо билан Қорқиз қизиқ-қизиқ эртаклар айтиб беради, кейин эса совғалар улашади. Охунбобоев номли ёш томошабинлар театрида ҳам катта арча безатилган. Фақат шу икки жойда 60 мингдан ортиқ ўқувчи Қорбободан совға олишади.

Байрам кунлари шаҳардаги барча майдонларда савдо ярмаркалари ишлаб туради.

ТОМОШАЛАРГА МАРҲАМАТ

Пойтахт театри санъаткорлари янги йил арафасида томошабинларга энг яхши асарларини кўрсатиш ниятидалар. Ҳамза номли академик драма театри, Навоий номли академик катта опера ва балет театри, Муқимий номли театри икки мартадан томошалар кўрсатади.

Свердлов номли концерт залида эса Польшанинг «РИТМ» инструменталь ансамбли концерти бўлади. Польшанинг энг яхши эстрада артистлари қўшиқ ва куйларини эшитмоқчи бўлсангиз бу ерга марҳамат қилинг.

МАВСУМ НАТИЖАЛАРИДАН МАМНУНМИЗ

МИХАИЛ ЯКУШИН БИЛАН СУҲБАТ

НЕГА БИРИНЧИ ДАВРАНИ ЖУДА ЯХШИ УТКАЗГАН «ПАХТАКОР» (БИРОР МАРТА ҲАМ ЮТҚАЗМАЙ, УЧИНЧИ УРИНДА БОРАЁТГАН ЭДИ) ИККИНЧИ ДАВРАДА БУШАШИБ КЕТДИ?

Биз мавсумни тўла шай ҳолда кутиб олдик. Кўпгина бошқа командалар дастлаб тўла куч билан ўйнай олмасликларини яхши билардик. Мавсумни ҳар томонлама шай кутиб олиш учун тайёргарлик даврини ташкилий жиҳатдан кўнгилдагидек ўтказиш имкониятларига эга эдик. Бундан ташқари об-ҳаво шароити ҳам ишимизни анча енгиллаштирди. Ташкилий имкониятлар деганда мен биринчидан, команданинг асосий составини пухта аниқлашда деб тушунаман. Иккинчидан, биз майдонга анча эрта чиқишга ва бир неча учрашувлар ўтказиш имкониятига эга бўлдик. Баҳорги тайёргарлик тезроқ формага кириб олишга имкон берди. Ниҳоят, учинчидан, барча ўйинчиларнинг ишга виждонан, масъулиятни сезиб ёндошганликлари, интизомлилиги, ташкилотчилиги (бу сўзни алоҳида таъкидлаб ўтаман) мавсумга тайёргарлик даврида ва бутун мавсум давомида намоён бўлди.

Биринчи даврада бундан ташқари бироз омадимиз ҳам келди. Асосий составдаги ўйинчиларнинг ҳеч қайсиси шикастланмади. Майдонда ҳам бир неча марта бахт бизга кулиб боқди.

ИККИНЧИ ДАВРА БОШЛАНИШИДА КОМАНДАГА НИМА БУЛДИ?

Бир неча марта сурункасига тенг курашда кичик ҳисоб билан мағлубиятга учрадик. Мен йигитларни қанчалик руҳини кўтаришга уринмайин, уларнинг кайфияти тушган эди. Кўпчилик жисмоний жиҳатдан чарчаб қола бошлади. Нагрузкани камайтиришга ва машғулот характерини ўзгартиришга тўғри келди. Команда аста-секин ўзига кела бошлади. Аммо бу вақтга келиб омад биздан юз ўгирди. Асосий ҳимоячилар Шарипов, Зокиров, Науменко, Суюновлар шикастланиб, узоқ вақтгача сафдан чиқиб қолишди. Ҳимоя линиясини тез-тез ўзгартириб туришга тўғри келди. Ҳимоячиларни сон жиҳатдан оширгимиз келмади, агар шундай қилинганда бутун ўйин ҳолатини ўзгартиришга тўғри келарди. Бундан ташқари очиқ-ойдин айтганда айрим учрашувларда ишимиз юришмади. Ростовнинг армиячилари билан бўлган ўйинда тасодифан киритилган тўп бизни очкодан маҳрум этди, ваҳоланки бу ўйинда биз устун эдик. Шундай бўлса ҳам, команда мавсум охирига келиб аввалги ўйинини кўрсата бошлади.

МАВСУМ НАТИЖАЛАРИДАН ХУРСАНДМИСИЗ?

Умуман, ҳа. Тўққизинчи ўриндан ҳам юқорироқ кўрсаткичга эришишимиз мумкин эди. Аммо йил якунлари фақат ўрин билан аниқланмайди-ку. «Пахтакор» жуда яхши ўйин кўрсатди. Ўйинчилар бундан кейин ҳам юқорироқ ўрин учун курашишга қурблари етишини исботладилар ва шундай ҳам қиладилар. Бу эса сўзсиз, энг яхши натижадир.

ДУРАНГЛАР КУПЛИГИНИ НИМА БИЛАН ИЗОҲЛАЙСИЗ?

Кўпгина матчларда команданинг орзуси дуранг қилиш эди деб ўйлаганлар хато қилишади. Биз ҳамма рақибларни ютиш ниятида эдик. Рақиб дарвозасини ишғол қилиш йўлларини зўр бериб ахтардик. Мустаҳкам мудофаани эса ҳимоячилар сонини ошириш туфайли эмас, балки оқилона иш тутиш эвазига ташкил қилишга уриндик. Ана шунинг учун ҳам, кучли рақиблар билан бўлган қизиқарли курашда қўлга киритилган очкодан мамнун эдик.

ЁШЛАР ҲАҚИДА НИМА ДЕЯОЛАСИЗ?

Мен ишга виждонан, масъулиятни сезган ҳолда ёндошиш ҳақида гапириб ўтдим. Бу Иноятов, Солохо, Юнусов сингари ёшларга ҳам тааллуқли. Асосий ўйинчиларнинг бирортаси ҳеч қачон, ёшларга ишончсиз қарамади. Тренерлар ҳам, тажрибали ўйинчилар ҳам 20 ёшли бу ўринбосарларга ишонишар эди. Айтгандек, ҳар бир футболчига биз ўйин олдидан маълум вазифани юклар ва буни аниқ бажаришни талаб этар эдик. «Пахтакор»да ўйин интизоми шунчалик яхшики, тренер бундан ортиғини талаб қилиши ҳам қийин.

ҲАР ДОИМ «ПАХТАКОР»НИНГ АСОСИЙ ҲУЖУМЧИСИ — БУ КРАСНИЦКИЙ ДЕБ ҲИСОБЛАШАДИ. БУНГА НИМА ДЕЙСИЗ?

Менимча, бундай эмас.. Красницкий командага катта фойда келтиради, бу ўйинчи ҳар доим рақиб ҳимоячилари диққат-эътиборида бўлади. Унинг кучли зарби, яхши ўйини изоҳга муҳтож эмас. Шу билан бирга ҳар қандай ҳимоячини ноқулай аҳволга солиб қўядиган Абдураимов, Ибрагимов сингари яхши қанот ҳужумчиларимиз ҳам бор. Биз ҳужумда фақат Красницкийнигина эмас, балки ана шу уч ўйинчининг ҳамма яхши хислатларидан фойдаланишга ҳаракат қилдик. Красницкий ўнта тўп киритди, Абдураимов, — 8, Ибрагимов — 4 гол авторидир.

«Советский спорт» газетасидан.

Терма команданинг янги тренери

● СССР да хизмат кўрсатган спорт мастери Михаил Якушин СССР терма командасининг старший тренери қилиб тайинланди. У ўз илтимосига кўра ишдан бўшатилган хизмат кўрсатган спорт мастери Николай Морозов ўрнини эгаллади. М. Якушин «Динамо» жамияти футбол ва хоккей командаларида узоқ йиллар давомида муваффақиятли қатнашди. Унинг раҳбарлигида бу клуб олти марта мамлакат чемпиони бўлди. Терма команданинг янги устози кейинги йилларда Тбилисининг «Динамо», Тошкентнинг «Пахтакор» командаларига раҳбарлик қилди.

ҚАРДОШЛАР ҲУЗУРИГА

Тожикистон ССР пахтакорлари 1966 йилни катта меҳнат ғалабалари билан якунлашаяпти. Қардошларимиз йиллик пахта тайёрлаш планини ортиғи билан адо этишди. Бугун тожик хонадонида тўй, тантана. Пахта байрами ўтказиляпти. Тошкентлик санъаткорлар тожикистонликларга маданий хизмат қилиш мақсадида Ленинобод областига жўнаб кетишди. Санъаткорлар орасида Ўзбекистон Давлат филармонияси ва эстрада артистларидан Ғулом Абдураҳмонов, Жуманиёз Бекжонов, Меҳри Абдуллаева, Муҳаббат Мусаева, Қувондиқ Искандаров, Зокир Султонов ва бошқалар бор.

Н. ИНОҚОВ.

ФАН ОЛАМИДА

ТОШ ДАВРИНИНГ «ИНДУСТРИЯСИ»

Археологлар топиб Новгородга олиб келган буюмлар Мста дарёси соҳилида тош даврининг «индустрия маркази» бўлганлигидан дарак бериб турибди. Егл қишлоғи яқинида археологлар 27 мингта кремний буюмларни—пичоқсимон пластинкалар, болталар, тешалар, қирғичларнинг синиқларини қазиб топдилар. Бу тўпланган материал шу жойда тош буюмлар ясайдиган устахона бўлган деб фараз қилишга асос бўла олади. Бу ерда ясалган ана шу буюмлар теварак-атрофдаги манзилгоҳларга тарқала берган.

Рудиха дарёси Мста дарёсига қуйиладиган районда, Золотово ва Ануфриева қишлоқларида ҳам мана шунга ўхшаш «устахоналар» топилди. Новгород музейи билан педагогика институти экспедициясининг раҳбари Сергей Орлов Валдай тепалиги территориясида топилган бу буюмлар ибтидоий жамият тош индустриясининг энг катта ёдгорлиги деса бўлади, деган фикрни айтди.

КОСМОСДАН КЕЛГАНЛАРНИНГ «МАГНИТ ХОТИРАСИ»

Табиатнинг буюк сири, яъни ердаги магнит майдонининг сири фақат ер қатламларини ўрганиш натижасида эмас, шу билан бирга қуёш системасининг бош жисмлардан ерга узилиб тушган «парчалар» — метеоритларнинг магнит хоссаларини тадқиқ қилиш йўли билан ҳам очилиши мумкин.

СССР Фанлар Академияси ер магнетизми, Ионосфера ва радиотўлқинлар тарқалиши институти Ленинград бўлимининг олимлари шундай хулосага келишди. Улар Совет Иттифоқининг турли коллекцияларида сақланаётган700 та метеоритнинг магнит хоссаларини ўргандилар. Олимлар планеталарнинг магнит майдони ўзининг кучланиши жиҳатидан Ернинг магнит майдонидан анча заиф деган хулосага келишди.

РАПОРТ

(ҲАЖВИЯ)

Бошқармадан ловуллаб ёниб қайтган Аҳатилла Аҳроров кориндорда бекорчиликдан пайпоқ тўқиб ўтирган хизматчи аёлга «сиз менинг хонамга кириб кетинг-чи» деди-да, унинг саломига алик ҳам олмай шошилганича ўтиб кетди. У наридан-бери ечиниб, ғижимлаб ташланган хитой қоғозга ўхшаш дастрўмоли билан тер босган гардонини артиб турганида остонада ҳалиги аёл кўринди.

— Чақиринг, — деди директор ғазаб билан.

— Кимни чақирай, Аҳатилла ака?

— Ҳаммом ҳолвасини еб келаётган ўша кассирию-пассири, кочегарию-почигаригача, ҳаммасини чақиринг.

Аёл тушундим, дегандек бош ирғиди-да, орқаси билан юриб хонадан чиқиб кетди. Орадан бир пиёла чой ичгунча ҳам дақиқа ўтгани йўқ эди, ҳаммомнинг пасти-баланд хизматчилари вожатийга рапорт бераётган пионерлардек директорнинг торгина хонасида саф тортишди. Аҳатилла Аҳроров ўчиб қолган папиросини кулдонга босар экан, уларни худди энди кўриб тургандек зимдан разм солиб чиқди-да;

— Ҳайф сизларга, ким айтади сизларни, бирингиз йигирма йил, бирингизни ўн йил тажрибаси бор ҳаммомчилар деб. Бундай, сизлар ҳам масъулият-пасулият деган гапни тушунасизларми? Нима ҳолваси сизга-ю, гапи менгами? Йўқ, бунақа ўзибўларчилик билан мен келишолмайман. Ҳа, келишолмайман—деди тутоқиб.

Шунда сафда турганлардан бири «хабарингиз борми, ўзи нима гап» демоқчи бўлиб ёнидаги кекса ҳаммомчига қараган эди, у ҳам «билолмадим, ука» дегандек елкасини қисди. Директор гапида давом этарди.

— Ахир, янги йил эшигимизни тақиллатиб турса-ю, ҳаммомимизда чўмилишга келган бирорта одам кўринмаса. Вей, бу аҳволда план қачон тўлади? Ёки ҳаммомимиз хўжалик ҳисобига ўтганидан хабарларинг йўқми? Нима, энди бир камим ҳаммомга тушадиган ким бор, деб одам қидиришмиди? Ҳомтама бўлманг, марҳамат қилиб одам топинг.

— Энди... Аҳатилла ука, иссиқ сув масаласи... ҳалиги кекса ҳаммомчи сўз бошлаб келаётган эди, директор жеркиб ташлади:

— Э, қўйинг, ўша эски-пендингизни, менга иссиқ сув эмас, план керак, план!

— Ахир, иссиқ сув бўлса, план тўлади-да. Ҳаммомимизнинг ёнидан ўтган одам иситма чиқаряпти.

Кимдир луқма ташлаган эди, ўчиб бораётган директор қайта алангa олди.

— Гап сувда эмас, ҳамма касал ўзларингда. Одамларни тортишни билмайсизлар. Замондан орқада қолиб кетяпсизлар. Одамлар космосга учяпти-ю, сизлар иссиқ сув йўқ деб юрибсизлар. Баъзи тешик тосларимизни ҳисобга олмаганда ҳаммомимизни камситадиган жойи йўқ. Бу тосларни ҳам тешигига пахта тиқиб ишлатса бўлади. Мен билмайман, бола-чақангизни олиб келасизми, қариндошингизни чақирасизми, ё ҳаммомда куёв чаллар ўтказасизми, ишқилиб янги йилгача одам бўлиб туриши керак.

Директор ўйланиб турди-да, тўсатдан йўқотиб қўйган ўйинчоғини топиб олган ёш боладек, қувониб кетди. Кафтларини бирбирига ишқаб;

— Ўртоқлар, — деди қувонч билан, — борди-ю... масалан айтайлик, маҳаллалар кунини ўтказсак. Бу ҳам бир гап-да. Бу янгилик ўртоқлар...

Ходимлар қанақа янгилик экан дегандек бир-бирларига қараб қўйишди.

— Масалан, — давом этди директор, — бир ҳафта «Яллама» маҳалласи куни» деб эълон қиламиз. Шу ҳафта ичи кассир ўша маҳалла аҳолисига билет сотса. Яъни маҳаллага бориб билет сотса. Хонадонлар билан яқиндан алоқада бўлса...

— Жуда яхши ўйлабсиз, Аҳатилла Аҳророви, — дейишди ходимлар бир овоздан, суюниб.

— Сиз ҳам бу ерда кўмир ялаб ўтирабарманг,—деди у кочегарга юзланиб. Шу бугуноқ «Мевазор» маҳалласига жўнанг. Маҳалла идорасида аҳолининг рўйхати бўлади. Раис билан келишинг... Уёғини ўзи тўғрилайди. Тил топиш керак, тил! Сиз бўлсангиз,— деди директор кийимхонада турадиган ҳалиги кексага,—«Гулзор» маҳалласига боринг. Иложи бўлса.. ҳалиги тозалик ҳақида тушунтириш ўтказинг. Гриппнинг олдини олишда ҳаммомнинг роли катта эканлигини кенг оммага тушунтиринг...

Янги йилга икки кун қолди деганда ҳаммом директори завқ-шавқ билан рапорт ёзди.

...Шуни маълум ва машҳур қиламизки, хўжалигимизнинг камтаргина тармоқларидан бири бўлмиш бизнинг ҳаммомимиз ҳам янги йил олдида давлат планини 100,05 процент қилиб адо этди. Шуни алоҳида қайд қилиб ўтиш даркорки, ҳаммомимиз ходимлари бу катта ғалабани янгиликни кенг қўллаииб, шахсий ташаббусларини ривожлантириб қўлга киритдилар. Ҳаммомда маҳаллалар, кўча ва торкўчалар кунининг ўтказилиши ижодкор коллективимизнинг катта ютуғи бўлди... эски йилда 7 тонна кўмир, 1,5 тонна мазут, 130 килограмм совун, 300 кубометрга яқин илитилган сув иқтисод қилиб қолинди. Пландан ташқари 30 га яқин одам ювиниб чиқиб кетди.

А. ШАЙХОВ.

● ТОШКЕНТ бадиий каштачилик фабрикаси чеварлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишлаб ажойиб совғалар ҳозирламоқда. Суратда: қўлигул чевар Тожихон Акрамова дўппи тикиш билан банд.

А. Тўраев фотолари.

ҲАР ТЎҒРИДА

МУЗХОНА 2045 ЙИЛДА ОЧИЛАДИ

1950 йил 6 апрель куни Игарка шаҳридаги илмий тадқиқот станциясининг ер ости музейига 1941—1945 йилларда чиққан «Правда», «Известия», «Труд» ва «Красноярский рабочий» газеталари кўп йил сақлаш учун қўйилди.

Газеталарни музликка жойлашда 15 киши қатнашиб, ҳозирги ва келажак авлодлар номига битилган хатга қўл қўйишди. Улар бу хатда Ватанимиз Ғалаба байрамининг юз йиллигини нишонлаётган вақтда, 2045 йилнинг 9 майида газеталар сақланаётган яшикни очинглар, деб васият қилишган. Биз у вақтда оламдан ўтган бўламиз. Лекин ана шу газеталар болаларимиз ва невара-чевараларимизга қаҳрамонона ўтмиш ҳақида ҳикоя қилиб берсин!

Газеталарни ёғочдан ясалган яшикка солиб қўйишди. Сўнгра унинг устига муз қўйиб қудуққа туширишди. Қудуққа сув қуйишди. Натижада яшик атрофини яхлит ва ҳаво ўтмайдиган муз қоплади.

Газеталар ер бағрида юз йил сақланади. Кутубхоналардаги эски газеталар шу вақт ичида сарғайиб кетиши мумкин. Аммо музейда, музхонада сақланаётган газеталар бир аср ўтгандан кейин ҳам киоскадан ҳозиргина сотиб олингандек бўлиб тураверади.

ЮЛДУЗЛАР СИРИ

Табиатда ўн миллионларча даражали юқори температура мавжуд бўладиган жой—Қуёш ва юлдузлар бағри, холос. Ҳисобларнинг кўрсатишича, юлдузлар ичининг температураси 10—15 миллиондан 150 миллион даражагача бўлиши мумкин экан. Олимларнинг айтишига қараганда, 150 миллион даражали температура магэп «ёниб бўлган», яъни бағрида водород гелийга тўлиқ айланган юлдузларга хос бўлиши мумкин.

Лекин бундай температураларда хийла енгил ядроли элементлар, масалан, водороддан гелий, гелийдан углеродга (унга бир гелий ядроси қўшилиб) кислород, кислороддан (унга яна бир гелий ядроси қўшилиб) неон вужудга келади. Дарвоқе, худди шу ядро реакциялари юлдузлардан чиқадиган беғоят кучли энергиянинг, шу жумладан ёруғликнинг манбаи ҳамдир.

Анча оғир ядролар масаласига келганда, уларнинг термоядро реакциялари натижасида ҳосил бўлиши учун ниҳоят даражада юқори, миллиардларча даражали температура зарурдирки, албатта, юлдузлар бағрида бундай температуранинг бўлиши мумкин эмас. Шундай экан, бундай ядроларнинг ҳосил бўлиши учун юқори температурагина эмас, балки эркин нейтронлар ҳам бўлиши керак. Бироқ ҳозиргача айтилган ядро реакцияларида эркин нейтронлар вужудга келмайди. Олимлар уларнинг қаердан пайдо бўлиши сабабини аниқлашга киришдилар.

ЯНГИ йилни кўплар қатори Чилонзор районидаги Алишер Навоий номли маданият уйининг бадиий ҳаваскорлари ҳам янгидан-янги совғалар билан кутиб олмоқдалар. Улар ўз устларида қунт билан ишлаб, репертуарларини тобора бойитмоқдалар. Суратда (чапдан): тўгарак қатнашчиларидан Ф. Қутбиддинова, М. Ҳакимов, Р. Турсунов, А. Тўхтабоев ва А. Тўраев ўртоқлар янги қўшиқни машқ қилмоқдалар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

31 декабрда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида

Рус тилида: 10.30—**12 Ой** (болалар учун мультфильм). 11.40 — Марк Твен. **Гекльберри Финнинг саргузаштлари** (телеспектакль).

Ўзбек тилида: 12.50 **Болалар боғчасида тарбияланувчи кичкинтойларнинг чиқиши**, 13.30 — **Жоду орол** (бадиий фильм), 14.30 — **Абдулла Набиев** (ҳужжатли фильм). 14.40 — **Кубада халқ революциясининг 8 йиллигига бағишланган эшиттириш.**

Рус тилида: 15.00 — **Леонид Утесовникида меҳмонда.**

Ўзбек тилида: 17.00 — **Қорбобо эшик қоқади** (болалар учун).

Ўзбек ва рус тилларида: 17.40 — **Телевизион янгиликлар.**

Ўзбек тилида: 18.00 — **Салом, юбилей йили.**

Рус тилида: 18,30 — **Фитиль** (сатирик киножурнал), 18.40 — **Бугун янги аттракцион** (кинокомедия).

Ўзбек тилида: 20.15 — **Янги йил базми.**

22.30 — **Байрам концерти**, 23.35 — **Янги йил табриги**, 24.00 — **Янги йилингиз қутлуғ бўлсин, дўстлар!**

00.30 — дан **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 дан — **Москва кўрсатади.**
00.30 дан — **Тошкент кўрсатади** (Ўзбек тилида ялла ва рақслар).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 31/XII да кундуз **Евгений Онегин**, кечқурун **Севилья сартароши**, 1/1 да кундуз **Доктор Айболит**, кечқурун **Опера ва балет** кечаси.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/XII да **Оқ кабутар**, 1/I да кундуз ва кечқурун **Оқ кабутар.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 31 декабрдан 10 январгача **Циркда арча.** Йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи **Иван Рубан** ва **ўзбек цирк коллективи** иштирок этадилар. Томоша кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ
бирлашган дирекцияси
хотин-қизлар ашула квартетига

КОНКУРС
эълон қилади

Конкурсга 18 ёшдан 25 ёшгача **профессионал музика қобилиятига** эга бўлган **хотин-қизлар** қатнашади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Правда Востока кўчаси 10-уй, Музика бўлими.

2-ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ БИРЛАШГАН ХЎЖАЛИГИГА **шоферлар, юк ортувчилар, темир йўлларни ремонт қилувчи ишчилар, материал бўлими бухгалтери, вагонга ортиш ва вагондан тушириш юкчилари** (ишбайга).

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев район, Луначарский станцияси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА ҚУРИЛИШ БАНКИ ИДОРАСИГА Тошкент шаҳрида ишлаш учун малакали **старший инженер ва инженерлар, иқтисодчилар**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Богдан Хмельницкий кўчаси, 6-уй. (Пойафзалчилар саройи, 3-қават) кадрлар бўлими.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 14182. ИНДЕКС 64970. Г—1275.